

2014–2024 TUİK İŞGÜCÜNE KATILIM ORANLARI ÇALIŞMA RAPORU

ARALIK 2025

I. BÖLÜM: GİRİŞ

AMAÇ VE YÖNTEM

Bir ülkenin **ekonomik gelişimini, üretim potansiyelini ve sosyo-ekonomik dinamiklerini** gösteren konuların başında, bireylerin üretim ve istihdam süreçleriyle kurduğu bağ yani **işgücüne katılım oranları** gelmektedir. Bu katılım; yalnızca ekonomik bir gösterge olmakla kalmaz, aynı zamanda bir toplumun mevcut insan kaynağını ne derece etkin kullandığına, sosyal refahın sürdürülebilirliğine ve bölgesel, toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizliklerin boyutuna işaret eden **en önemli sosyolojik parametrelerden biri** olma özelliğini de taşır.

Yaşam kalitesi, eğitim düzeyi ve ekonomik faaliyetlerin biçimi kadar, bu faaliyetlere katılımın süresi ve şeklinin de içinde yaşanılan toplumun **yapısal özelliklerine dair kritik bilgiler** içermesi, işgücüne katılımı yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda **kritik bir sosyolojik olgu** olarak ele almayı gerektirmektedir.

İşgücüne katılma oranları, cinsiyete, yaş gruplarına, eğitim düzeyine ve bölgelere göre gösterdiği farklılaşmalar, yıllar içindeki eğilimler ve dalgalanmalar; aynı zamanda içinden çıkılan toplumun **eğitim politikaları, istihdam stratejileri, toplumsal cinsiyet rolleri ve bölgesel kalkınma yaklaşımlarının** analizine önemli katkılar sunmaktadır. Oldukça bireysel tercihler ve beceriler bütünü olarak karşımıza çıkan bu katılım durumu, toplumsal cinsiyet rolleri, eğitim-istihdam arasındaki uyum ve bölgesel ekonomik yapı gibi **sanılandan çok daha güçlü toplumsal dinamiklere** bağlıdır.

Bu yapısal göstergelerden birinin de Türkiye’de bölgesel bazda ve demografik kırılımlarda gözlemlenen **işgücüne katılım farklılıkları** olduğunu söylemek gerekecektir. Ülkenin kalkınma politikaları ve bölgesel eşitsizliklerin bireylerin piyasayla kurduğu ilişkilere yansıma hallerine ilişkin **önemli bir tartışma alanı açan** bu oranlar, dikkatle incelenmeyi zorunlu kılmaktadır.

SAMER Saha Araştırmaları Merkezi olarak tam da bu nedenlerle Türkiye’deki işgücüne katılım oranlarındaki yapısal eğilimlere; cinsiyet, yaş grupları, eğitim düzeyi ve bölgesel eşitsizlikler gibi kırılımlara dikkat çekerek **sebep ve etkilerinin tartışılmasına zemin hazırlamak**, işgücü piyasasında gözlemlenen eşitsizliklerin ve sorun alanlarının tespitine katkı sunmak amacıyla **TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasını kapsayan** işgücü verilerini inceledik. TÜİK’in son on yıllık verilerini incelerken, bu verileri Türkiye geneli ve bölgeler bazlı analizlerin yanı sıra, özellikle **Doğu Anadolu (Kuzeydoğu/Ortadoğu) ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde** yer alan şehirlerin özgün verilerini grafik ve tablolarla **nicel analize** açmaya çalıştık.

Türkiye genelindeki işgücü piyasası dinamiklerini detaylıca inceleyen bu rapora göre;

Son on yıllık dönemde (2014-2024) Türkiye genelinde işgücüne katılma oranı **%7,3 oranında (3,7 puan) artış göstererek %54,2 seviyesine ulaşmıştır**. Bu artış trendini esas olarak **kadınların işgücüne**

katılımındaki keskin yükseliş belirlemiştir; erkeklerdeki katılım artışı yalnızca 0,7 puan iken, kadınlarda bu oran 6,5 puanlık bir sıçramayla **%36,8'e** çıkmıştır. **Ancak tüm yıllar ve veriler dikkate alındığında, erkek işgücüne katılım oranının kadınlardan yüksek olduğu yapısal fark korunmuştur.** Bu çarpıcı artışa rağmen, erkekler ve kadınlar arasındaki işgücüne katılma farkının büyük ölçüde korunduğu ve bu farkın dönem boyunca belirgin şekilde devam ettiği gözlenmiştir.

Yaş aralıklarına göre oluşan tabloda, katılımın en yüksek olduğu grubun **%70'in üzerindeki oranlarla 25-39 yaş aralığı** olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın, özellikle **15-19 yaş grubunda** gözlenen kayda değer artış (**%27,8'den %32,6'ya**), genç işgücü piyasası dinamiklerinin ve çocuk işgücüne ilişkin tartışmaların dikkatle ele alınmasını gerektirmektedir. Tüm yaş gruplarında 2020 yılında yaşanan belirgin düşüş, küresel ekonomik şokların işgücü piyasasıyla kurulan bağı ne derece sarsabileceğini göstermiştir.

Verilere göre; **eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılım oranının keskin biçimde arttığı** gözlemlenmiştir. En yüksek katılım oranı **%80,2 ile Üniversite mezunlarında** görülürken, **okuryazar olmayan, diplomasız okuryazar ve ilkokul mezunu** gruplarda katılım oranları büyük bir çoğunlukla **%50'nin altında** kalmış ve yıllar içinde **düşüş eğilimine** girmiştir. Bu durum, nitelikli işgücünün piyasaya katılımının hayati önemini ve **eğitim ile istihdam arasındaki güçlü korelasyonu** bir kez daha ortaya koymaktadır.

Türkiye işgücü piyasasında gözlemlenen dalgalanmalar, coğrafi kırılımlara göre bölgesel eşitsizlikler şeklinde belirginleşmektedir. İncelenen on yıllık dönemde, **Güneydoğu Anadolu Bölgesi**, tüm yıllar itibarıyla Türkiye genelinde en düşük genel işgücüne katılım oranına sahip bölge olmuştur. Kadın işgücüne katılım oranlarında bölgesel farklılıklar keskindir: Batı bölgelerinde oranlar **%29 ile %40** bandında yoğunlaşırken, **Güneydoğu Anadolu Bölgesi** on yıl boyunca en düşük kadın katılım oranını (**%16,2- %25,9**) korumuştur. Buna rağmen, bu düşük seyir içinde dahi, **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kadın katılımında mutlak artışın en yüksek** olması, bölgenin istihdam dinamiklerindeki hareketliliği gösteren bir olgu olarak kaydedilmiştir. Karşılaştırmalı olarak, **Doğu Karadeniz Bölgesi** ise kadın katılımında geleneksel olarak en yüksek oranlara ulaşmıştır.

Yaş aralıklarına göre yapılan analizler, eşitsizliğin ana işgücü gruplarında dahi devam ettiğini ortaya koymaktadır. İşgücüne katılımın en yüksek olduğu **25-34 yaş grubunda, Güneydoğu, Ortadoğu ve Kuzeydoğu Anadolu bölgeleri**, Batı bölgelerinin (**%75 üzeri**) gerisinde kalarak belirgin biçimde daha düşük katılım seviyeleri (sırasıyla **%57,6, %68,6 ve %61,7**) sergilemiştir. Ayrıca, özellikle **15-19 yaş grubunda** (genç ve çocuk işgücüne katılma oranı), **Güneydoğu ve Kuzeydoğu Anadolu bölgelerinin** bazı yıllarda Batı bölgeleriyle rekabet eden **yüksek oranlara sahip olması** dikkat çekici bir gözlem olarak kaydedilmiştir.

Eğitim düzeyi ile işgücüne katılım arasındaki güçlü korelasyon, bölgesel bazda farklı oranlar sergilemektedir. **Düşük eğitilmiş işgücü** kategorisinde, **okuryazar olmayan** grupta **Kuzeydoğu ve**

Ortadoğu Anadolu bölgeleri en yüksek katılım oranlarını sergilemiştir. **Yüksek eğitilmiş işgücüne** bakıldığında ise, **üniversite mezunları** arasında dahi **Ortadoğu Anadolu Bölgesi** (%73,9) en düşük katılım oranına sahip olurken, **Kuzeydoğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin oranları Batı bölgelerine daha yakın** bir seyir izlemiştir. Bu bulgular, **Güneydoğu, Kuzeydoğu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerinin**, Türkiye'nin işgücü piyasasındaki yapısal eşitsizliklerin ve bölgesel farklılaşmanın en belirgin olduğu coğrafi alanlar olduğunu göstermektedir. Raporun sonraki bölümleri, bu eşitsizlikleri daha da derinlemesine incelemek üzere özellikle bu üç bölgedeki illerin detaylı analizine odaklanacaktır.

Türkiye'nin sosyo-ekonomik göstergelerindeki yapısal sorunların ve eşitsizliklerin en belirgin olduğu **24 il**, bu çalışmanın detaylı analiz odağını oluşturmaktadır. Bu iller, geleneksel işgücü piyasası yapılarının, düşük kadın istihdamının, erken yaşta işgücüne katılımın ve yüksek nitelikli işgücü kaybının en kritik seviyelerde gözlendiği coğrafyalardır. Nicel verilerle desteklenen bu detaylı inceleme, söz konusu illerdeki demografik ve eğitim kırılımlı işgücü dinamiklerinin temel problemlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki **Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan illeri** detaylı incelemenin odağına alınmıştır. İncelenen on yıllık dönem boyunca, erkeklerin işgücüne katılım oranları kadınlara kıyasla **belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde** seyretmiştir. Erkeklerde katılım oranı, 2014'teki %70,8 seviyesinden 2024'te %73'e yükselerek dönem içindeki **en yüksek değerine** ulaşmıştır. Buna karşılık, kadınlarda katılım oranı 2014'te **en yüksek değeri olan %38,2** iken, 2024'te %36,9'a düşerek **erkeklerin artış eğiliminin aksine** bir durum sergilemiştir. En düşük katılım oranı ise hem erkeklerde (%60,5) hem de kadınlarda (%27,7) **2020 yılında** kaydedilmiştir.

İşgücüne katılım oranları yaş ilerledikçe artış göstermekte; **en yüksek oran 2024 yılında %70,4 ile 35–54 yaş** grubunda görülmektedir. **En düşük oran ise 2020 yılında %21,1 ile 15–19 yaş** grubunda (genç ve çocuk işgücü) gerçekleşmiştir. Dönem başlangıcı ve sonu karşılaştırıldığında, 35–54 yaş grubunda katılım oranı 2014'teki %69,4 seviyesinden 2024'te %70,4'e yükselmiştir. Öte yandan, 55 yaş ve üstü grupta katılım oranı 2014'teki %40,8 seviyesinden 2024'te %34'e düşerek **gerileme eğilimi** sergilemiştir.

İşgücüne katılım oranları, **eğitim düzeyi yükseldikçe belirgin bir artış** göstermektedir. Dönem içindeki **en yüksek katılım oranı**, 2014 yılında **%82,3 ile üniversite mezunları** grubunda kaydedilmiştir. Üniversite mezunlarında katılım oranı 2024 yılında %79,4 düzeyindedir. Buna karşılık, **en düşük oran 2020 yılında %24,1 ile okuryazar olmayan** grupta gözlenmiştir. Okuryazar olmayan grupta katılım oranı 2014'teki %38,9 seviyesinden 2024'te %30,3'e düşerek **yıllar içinde gerileme** kaydetmiştir. Lise mezunları grubu ise 2014'teki %59 oranından 2024'te %61'e yükselmiştir.

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nden ikinci il grubu olan **Erzurum, Erzincan ve Bayburt** illerinin analizinde ise; incelenen on yıllık dönem boyunca erkeklerin işgücüne katılım oranları kadınlara kıyasla **belirgin biçimde daha yüksek** seviyelerde seyretmiştir. Erkeklerde katılım oranı, 2014'teki %71,3

seviyesinden 2024'te **%71,8'e yükselerek** dönem içindeki **en yüksek değerine** ulaşmıştır. Kadınlarda ise katılım oranı, 2014'te %31 iken 2024'te **%33,7** ile yine **en yüksek değerini** kaydetmiştir. En düşük oran erkeklerde 2016 ve 2020 yıllarında %68,4, kadınlarda ise 2019 yılında %26,7 olarak gözlenmiştir.

İşgücüne katılım oranlarının yaş ilerledikçe arttığı, **en yüksek katılımın 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında** merkezileştiği görülmektedir. **En yüksek oran**, 2024 yılında **%70,7** ile **25–34 yaş** grubunda gerçekleşmiştir. **En düşük oran** ise **2018 yılında %16,9** ile **15–19 yaş** grubunda (genç ve çocuk işgücü) kaydedilmiştir. Dönem başlangıcı ve sonu karşılaştırıldığında, 25–34 yaş grubunda katılım oranı 2014'teki %65,7'den 2024'te %70,7'ye yükselmiştir. Buna karşılık, 55 yaş ve üstü grupta oranlar 2014'teki %30,6 seviyesinden 2024'te %29,6'ya gerilemiştir.

İşgücüne katılım oranları **eğitim düzeyi yükseldikçe artmakla birlikte**, diploma sahibi olmayan gruplarda yıllar içinde belirgin düşüşler yaşanmıştır. Dönem içindeki **en yüksek katılım oranı**, 2016 yılında **%80,4** ile **üniversite mezunları** grubunda kaydedilmiştir (2024'te %78,3). **En düşük oran** ise **2021 yılında %18,3** ile **okuryazar olmayan** grupta gözlenmiştir. Okuryazar olmayan grupta katılım oranı, 2014'teki %31,9 seviyesinden 2024'te %21,3'e düşerek **yıllar içinde belirgin bir gerileme** kaydetmiştir. Lise altı eğitimliler grubunda da katılım oranı 2014'teki %51,1'den 2024'te %44,2'ye düşüş göstermiştir. Bu düşüşlerin aksine, lise mezunları grubunda katılım oranı 2014'teki %55'ten 2024'te %58,7'ye yükselmiştir.

Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz bölgelerinin kesişiminde yer alan **Gaziantep, Adıyaman ve Kilis** illeri grubunun işgücü piyasası dinamikleri, daha önce analiz edilen Kuzeydoğu illerine göre belirgin farklılıklar sergilemiştir. Erkeklerin işgücüne katılım oranları kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde seyretmekle birlikte, kadınların oranında **önemli bir artış** gözlenmiştir. Erkeklerde katılım oranı, 2014'teki %69 seviyesinden 2024'te **%74,1'e yükselerek** dönem içindeki **en yüksek değerine** ulaşmıştır (2021'de de %74,1). Kadınlarda ise katılım oranı 2014'te **en düşük değeri olan %17,8** iken, 2024'te **%27'ye yükselerek** bu dönemdeki **en yüksek değerini** kaydetmiştir.

İşgücüne katılım oranları, **25–34 ve 35–54 yaş aralıklarında en yüksek seviyelere** ulaşmıştır. **En yüksek oran**, 2024 yılında **%63,7** ile **25–34 yaş** grubunda gerçekleşmiştir. Buna karşılık, **en düşük oran** 2015 yılında **%18** ile **55 yaş ve üzeri** grupta gözlenmiştir. 15–19 yaş grubunda (genç ve çocuk işgücü) katılım oranı, 2014'te %27,3 iken 2024'te %29,1'e yükselmiştir. 55 yaş ve üzeri grupta ise katılım oranı 2014'teki %20,2 seviyesinden 2024'te %27,3'e yükselerek önemli bir artış sergilemiştir.

İşgücüne katılım oranları **eğitim düzeyi yükseldikçe artış** göstermektedir. Dönem içindeki **en yüksek katılım oranı**, 2017 yılında **%83,2** ile **üniversite mezunları** grubunda kaydedilmiştir (2024'te %79,1). **En düşük oran** ise 2016 yılında **%13** ile **okuryazar olmayan** grupta gözlenmiştir. Okuryazar olmayan grupta oranlar genel olarak düşük seviyelerde seyretmiş, 2014'teki %14,2'den 2024'te %14,6'ya hafif bir artış kaydetmiştir. Lise mezunları grubu, 2014'teki %49,9 oranından 2024'te %57,1'e yükselerek dönem içinde belirgin bir artış göstermiştir.

Ortadoğu Anadolu Bölgesinde yer alan **Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli illerine** bakıldığında; incelenen dönem boyunca erkeklerin işgücüne katılım oranları kadınlara kıyasla **belirgin biçimde daha yüksek** seviyelerde seyretmiştir. Erkeklerde katılım oranı, 2014'teki %67,6 seviyesinden 2024'te **değişmeyerek yine %67,6** olarak gerçekleşmiştir. Kadınlarda ise katılım oranı, 2014'teki %27,1 seviyesinden 2024'te **%29,6'ya yükselerek** sınırlı bir artış kaydetmiştir. En yüksek oran erkeklerde 2018 yılında %71,7, kadınlarda ise 2019 yılında %34,5 olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise her iki cinsiyette de 2020 yılında gerçekleşmiştir (Erkek: %66,5, Kadın: %27,7).

İşgücüne katılım oranları, **25–34 ve 35–54 yaş gruplarında en yüksek seviyelerde** yer almıştır. **En yüksek oran**, 2019 yılında **%67,6** ile **25–34 yaş** grubunda kaydedilmiştir. **En düşük oran** ise 2022 yılında **%21,2** ile **15–19 yaş** grubunda (genç ve çocuk işgücü) gözlenmiştir. 2014-2024 döneminde, 25–34 yaş grubunda katılım oranı %59,6'dan %64'e yükselmiş, 55 yaş ve üzeri grupta ise %29,4'ten %29,5'e sınırlı bir değişim göstermiştir.

İşgücüne katılım oranları **eğitim düzeyi yükseldikçe artış** göstermekle birlikte, yüksek eğitimli grupta belirgin bir gerileme kaydedilmiştir. Dönem içindeki **en yüksek katılım oranı**, 2017 yılında **%80,1** ile **üniversite mezunları** grubunda kaydedilmiştir. Bu grupta katılım oranı, 2014'teki %78 seviyesinden 2024'te **%71,6'ya düşüş** göstermiştir. **En düşük oran** ise 2020 yılında **%16,8** ile **okuryazar olmayan** grupta gözlenmiştir. Okuryazar olmayan grupta katılım oranı 2014'teki %25,4 seviyesinden 2024'te %20,5'e düşerek **yıllar boyunca sürekli bir düşüş eğilimi** sergilemiştir. Lise mezunları grubunda ise 2014'teki %50,1 oranından 2024'te %55'e yükseliş gözlenmiştir.

Güneydoğu Bölgesi'nde yer alan **Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illeri**, 2014–2024 döneminde dikkat çekici dinamikler sergilemektedir. **Bu bölge, özellikle kadın işgücüne katılım oranının on yıllık dönemde iki kattan fazla artış göstermesi (%12,3'ten %25,3'e) ve en düşük katılım oranının diğer bölgelerin aksine 55 yaş ve üzeri grupta gözlenmesiyle (2014: %10,7) diğer bölge gruplarından farklılaşmaktadır.**

İncelenen dönem boyunca erkeklerin katılım oranları kadınlardan belirgin biçimde yüksek seyretse de, kadınlarda katılım oranı 2014'teki %12,3 seviyesinden 2024'te **%25,3'e yükselerek en hızlı artışı** kaydetmiştir. Yaş grupları incelendiğinde, **25–34 ve 35–54 yaş aralıkları en yüksek katılımı** gösterirken (En yüksek oran 2021: %60,4), **55 yaş ve üzeri grupta** katılım oranı %10,7'den %22,8'e yükselerek dönem içinde **önemli bir artış** sergilemiştir. 15–19 yaş grubunda (genç ve çocuk işgücüne katılma oranı) sınırlı bir artış görülmüştür (%23,8'den %26,8'e).

Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılım oranları artmakla birlikte, **üniversite mezunları** grubunda en yüksek oran (%86,1) kaydedilmesine rağmen 2024'e doğru belirgin bir düşüş yaşanmıştır (%74,6). Buna karşılık, okuryazar olmayan grupta katılım oranı 2014'teki %14,4 seviyesinden 2024'te **%20,3'e yükselerek sürekli bir artış eğilimi** sergilemiştir.

Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Van, Muş, Bitlis ve Hakkari illerine bakıldığında bu bölge, incelenen dönemde kadınlarda sınırlı bir artış görülmesine rağmen, erkek işgücüne katılım oranının on yılda düşüş göstermesiyle (%71,5'ten %68,5'e) diğer bölge illerinden ayrılmaktadır.

İncelenen dönem boyunca erkeklerin katılım oranları kadınlardan belirgin biçimde yüksek kalmıştır. Ancak, **erkeklerde oran %71,5'ten %68,5'e düşerken**, kadınlarda katılım oranı sınırlı bir artışla %25,7'den %26,1'e yükselmiştir. Yaş grupları incelendiğinde, **en yüksek katılım 25–34 ve 35–54 yaş aralıklarında** merkezileşmiştir (En yüksek oran 2019: %63,3). **En düşük katılım ise 55 yaş ve üzeri grupta** 2024 yılında %22,9 ile gerçekleşmiştir; bu oran 2014'te %31,8 idi. 15–19 yaş grubunda (genç ve çocuk işgücüne katılma oranı) sınırlı bir artış gözlenmiştir (%28,5'ten %29,3'e).

Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılım oranları artmaktadır. Dönem içinde **en yüksek katılım, üniversite mezunlarında** kaydedilmiştir (2019: %85,6). Ancak, okuryazar olmayan (%32,8'den %22,3'e) ve lise altı eğitimliler (%50,2'den %45,6'ya) gruplarında **on yıllık dönemde belirgin düşüş eğilimi** gözlenmiştir.

Güneydoğu Bölgesi'nde yer alan Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri, 2014–2024 döneminde önemli dinamikler sergilemektedir. Bu bölge, kadın işgücüne katılım oranında önemli artış kaydedilmesi (%17,5'ten %25,5'e) ve en düşük katılım oranının 55 yaş ve üzeri grupta gözlenmesi (en düşük oran 2020: %17,3) ile diğer bölge illerinden farklılaşmaktadır.

İncelenen dönem boyunca erkeklerin katılım oranları kadınlardan belirgin biçimde yüksek kalmış olsa da, **erkeklerde oran %68,9'dan %64,9'a düşerken**, kadınlarda katılım oranı %17,5'ten %25,5'e yükselerek önemli bir artış kaydetmiştir. Yaş grupları incelendiğinde, **en yüksek katılım 25–34 yaş aralığında** merkezileşmiştir (En yüksek oran 2017: %60,3). **En düşük katılım ise 55 yaş ve üzeri grupta** 2020 yılında %17,3 ile gerçekleşmiştir. 15–19 yaş grubunda (genç ve çocuk işgücüne katılma oranı) sınırlı bir artış gözlenmiştir (%30,5'ten %33'e).

Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılım oranları artmaktadır. **Üniversite mezunları en yüksek** orana sahipken (2014: %80,4), bu grupta 2024'e doğru düşüş yaşanmıştır (%73,2). **Okuryazar olmayan** grupta ise en düşük oran (2020: %15,3) kaydedilmiştir; lise altı eğitimli grupta da on yıllık dönemde düşüş eğilimi gözlenmiştir.

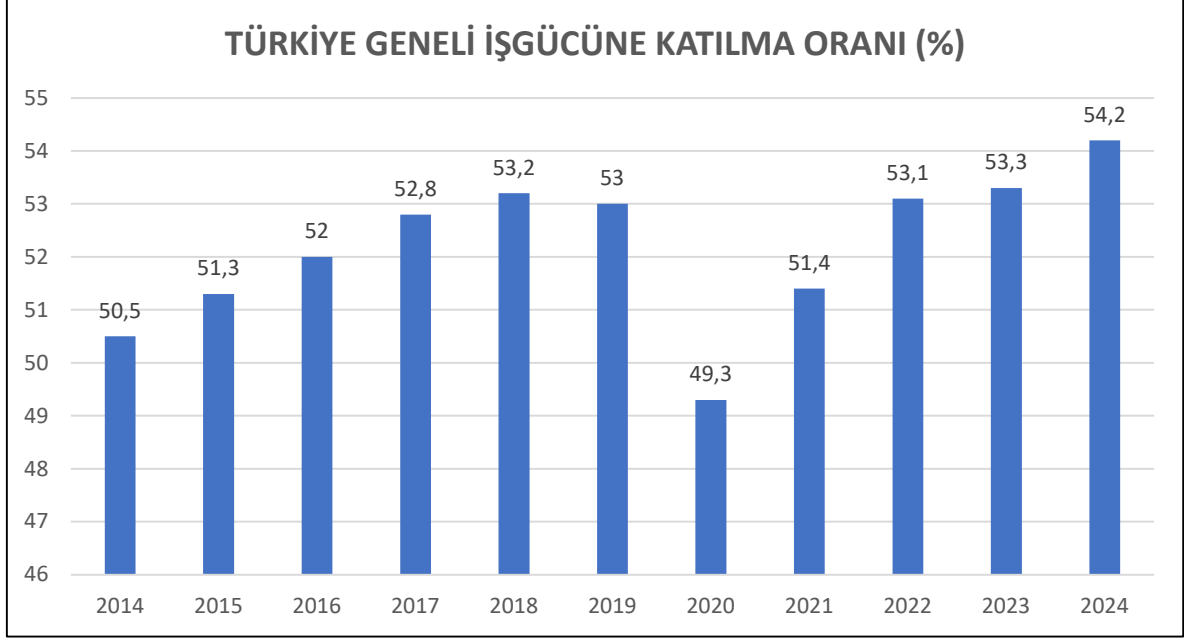
Bölgesel işgücü piyasası analizlerinin ardından, raporun ikinci odak noktası olan **Türkiye Geneli Çocuk İstihdam Oranları** incelenmiştir. 2006-2019 dönemine ait genel istihdam oranları, 2006 ve 2012 yıllarındaki zirve noktası olan **%5,9** seviyesinden, son ölçüm yılı olan 2019'a gelindiğinde **%4,4'e düşerek** bu alanda genel bir iyileşme eğilimi olduğunu göstermiştir. **Cinsiyet kırılımında ise**, erkek çocuklarının istihdam oranlarının kız çocuklarının oranlarından belirgin ve istikrarlı biçimde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (2019'da sırasıyla **%6** ve **%2,6**). Bu dönemde, her iki cinsiyette de genel eğilim düşüş yönündedir.

Yaş kırılımına göre yapılan analizde, 15–17 yaş grubundaki çocuk istihdam oranının 5–14 yaş grubuna kıyasla belirgin ölçüde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmüştür. 5–14 yaş grubunda istihdam oranı, 2019 yılında ilk kez ölçülebilir bir seviyeye (**%1,1**) ulaşırken, asıl odak noktası olan **15–17 yaş grubunda** 2006'daki %16,6 seviyesinden 2019'a **%15,7'ye sınırlı bir düşüş** kaydedilmiştir.

Ancak, TÜİK'in 2004–2024 dönemini kapsayan 15–17 yaş grubu verileri incelendiğinde, bu düşüş eğiliminin son yıllarda tersine döndüğü görülmektedir. Bu özel tabloda, çocuk istihdam oranı 2020 yılında tüm dönemin en düşük seviyesine (**%13,7**) düşmüş olmasına rağmen, 2024 yılı itibarıyla **%22,3** ile incelenen tüm dönemin **en yüksek seviyesine** ulaşarak güçlü bir artış eğilimi sergilemiştir.

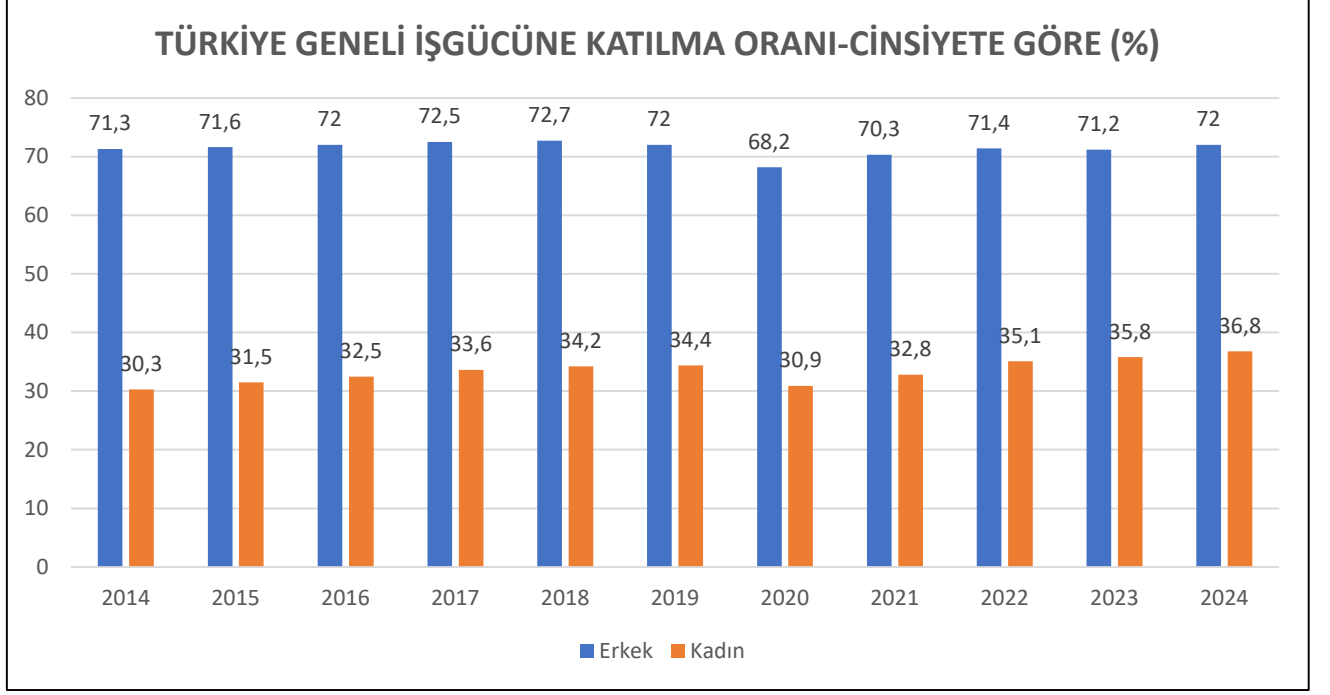
Raporda kullanılan farklı TÜİK veri kaynaklarından sağlanan 15–17 yaş grubu istihdam oranları arasında **nicel tutarsızlıklar** saptanmıştır. Örneğin, 2019 yılı için daha önce sunulan veri %15,7 iken, müteakip özel seride bu oran **%17,2** olarak kaydedilmiştir. Bu farklılık, veri setlerinin **metodoloji, kapsam veya revizyon dönemleri** gibi **yapısal farklılıklarından** kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla, 2019 sonrası döneme ait **eğilimlerin değerlendirilmesinde** bu veri serisi ayrışması **dikkate alınmalıdır**.

Çalışmanın tablo/grafik detaylı analizi raporda yer almaktadır.

TÜİK'in 2014 ile 2024 yılları arasında Türkiye genelinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerinden faydalanılarak oluşturulan tabloya göre; 2014 yılında işgücüne katılma oranı **%50,5** iken 2024 yılında bu oran **%54,2**'ye yükselmiştir. Tablo incelendiğinde oranların yıllar içinde dalgalı bir seyir izlediği, özellikle 2020 yılında **%49,3** ile belirgin bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Bu yılın ardından işgücüne katılma oranı yeniden artış eğilimine girmiş, 2022'de **%53,1**, 2023'te **%53,3** seviyelerine ulaşmıştır.

Genel olarak bakıldığında, 10 yıllık dönemde Türkiye'de işgücüne katılma oranının **3,7 puan arttığı** ve yaklaşık **%7,3 oranında bir artış gösterdiği** gözlenmiştir.

TÜİK'in 2014 ile 2024 yılları arasında Türkiye genelinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerinden yola çıkarak "**Cinsiyete Göre**" oluşan tabloya baktığımızda; **erkeklerde** işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%71,3** iken 2024 yılında **%72** olarak kaydedilmiştir. **Kadınlarda ise** 2014 yılında **%30,3** olan oran 2024 yılında **%36,8'e** yükselmiştir. Yıllar içinde erkeklerde oranlar **%68,2** ile **%72,7** arasında; kadınlarda ise **%30,3** ile **%36,8** arasında değişmiştir.

Tablonun genelinde, 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2018 yılında **%72,7**, kadınlarda ise 2024 yılında **%36,8** olarak görülmektedir. En düşük oran ise erkeklerde 2020 yılında **%68,2**, kadınlarda yine 2020 yılında **%30,9** olduğu gözlenmiştir.

Genel olarak bakıldığında, yıllar içinde oranlarda bazı dalgalanmalar olsa da, erkekler ve kadınlar arasındaki işgücüne katılma farkının büyük ölçüde korunduğu ve bu farkın dönem boyunca belirgin şekilde devam ettiği görülmektedir.

TÜRKİYE GENELİ İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)												
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)										
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-29 Yaş	30-34 Yaş	35-39 Yaş	40-44 Yaş	45-49 Yaş	50-54 Yaş	55-59 Yaş	60-64 Yaş	65+ Yaş
YILLAR	2014	27,8	55,9	67	68,5	68,9	67,3	61,4	48,5	37,2	28,5	11,5
	2015	28,2	57,9	67,8	69,1	69,8	68,4	63	50,4	39	28,3	11,9
	2016	28,2	58,6	68,8	70,2	70,4	69,6	64,8	51,2	40,7	29,9	11,8
	2017	28,5	60	70,1	70,5	71,4	70,4	65,8	53,4	42	30,8	12,2
	2018	29,1	60,4	70,2	70,7	71,7	71	66,5	54,4	42,9	31,6	12,5
	2019	28,9	61,3	70,3	71,1	71,2	71,1	66,6	54,9	41,9	30	12
	2020	23,6	55,1	66,5	67,2	68,6	68,2	64	52,3	38,4	27,4	10
	2021	24,9	59	69,9	69,7	70,1	69,6	66,2	55,5	41,3	29,4	11,3
	2022	26,9	61,3	71,6	72,1	72,1	71,6	68,1	57,7	43,1	30,6	12,1
	2023	29,6	62,5	72,3	71,5	72,3	71,5	66,5	57,2	44,7	31,7	12,2
	2024	32,6	63,4	72,3	72	72,8	71,8	68	58,6	47	34,4	13,1

TÜİK'in 2014 ile 2024 yılları arasında Türkiye genelinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerinden yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; işgücüne katılma oranının yaş ilerledikçe belirgin biçimde arttığı, orta yaş döneminde en yüksek seviyelere ulaştığı görülmektedir. **15–19 yaş grubunda**, 2014 yılında işgücüne katılma oranı **%27,8** iken 2024 yılında **%32,6**'ya yükselmiştir. **Bu yaş aralığının, çocuk işgücü kapsamındaki bireyleri büyük ölçüde içerdği dikkate alınmalıdır.** İşgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş grupları **25–29, 30–34 ve 35–39 yaş aralıklarıdır**; bu gruplarda oranlar yıllar boyunca çoğunlukla **%70'in üzerinde** seyretmiştir. 20–24 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014'te **%55,9** iken 2024'te **%63,4**'e yükselmiştir. Yaş arttıkça oranlarda düşüş başlamaktadır; **55–59 yaş grubunda** 2014 yılında **%37,2** olan oran 2024 yılında **%47** düzeyindedir. **65 yaş ve üzeri grupta** ise işgücüne katılma oranı en düşük seviyededir; 2014 yılında **%11,5** olan oran 2024'te **%13,1** olarak gerçekleşmiştir.

Genel tablo değerlendirildiğinde, işgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş grubu **35–39 yaş grubu** ve 2024 yılında **%72,8** olduğu, en düşük katılımın ise **65 yaş ve üzeri grupta** 2020 yılında **%10** olduğu gözlenmiştir. **Tüm yaş aralıklarında ve dönem boyunca en belirgin düşüşün, 2020 yılında yaşandığı** ve bu düşüşün ardından oranların yeniden artış eğilimine girdiği gözlenmiştir.

TÜRKİYE GENELİ İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)							
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)					
		Okuryazar Olmayan	Diplomasız Okuryazar	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	19,1	33,6	50	53	53,5	79,2
	2015	18,6	32,9	50,4	45,1	54,1	79,8
	2016	17,8	32,8	50,6	41,3	54,4	79,7
	2017	18,8	32,7	51	41,4	54,8	80,2
	2018	18,6	32	51,1	43,4	55,3	79,5
	2019	18,2	32,2	49,6	43,6	54,2	79,3
	2020	14,7	28,5	44,8	40,1	49,5	75
	2021	15,6	29	46,4		52	76,5
	2022	16,8	31,8	47,3		55,5	77,3
	2023	16	30,6	45,9		56,2	77,4
	2024	16,9	30,7	45,8		57,4	77,5

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Türkiye genelinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerinden yola çıkarak **“Eğitim Durumuna Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%19,1** iken 2024 yılında **%16,9**’dur. Diplomasız okuryazar grubunda oran 2014’te **%33,6** düzeyinde olup 2024 yılında **%30,7** olarak kaydedilmiştir. İlkokul mezunlarında 2014 yılında işgücüne katılma oranı **%50** iken 2024 yılında **%45,8**’e gerilemiştir. Ortaokul mezunlarında 2014 yılında oran **%53** olup tabloda yer alan son değer 2020 yılında **%40,1**’dir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%53,5** iken 2024 yılında **%57,4**’e yükselmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında **%79,2** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%77,5** olarak gerçekleşmiştir.

Tablonun genelinde, 2014–2024 yılları arasındaki tüm eğitim seviyeleri ve yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranı üniversite mezunlarında 2017 yılında **%80,2**; en düşük oran ise okuryazar olmayan grupta 2020 yılında **%14,7** olduğu gözlenmiştir.

Diplomalı olmayanlarda yıllara göre iş gücüne katılım oranlarında düşüşler görülürken, eğitim düzeyi arttıkça iş gücüne katılım oranlarının arttığı görülmüştür.

BÖLGELERE GÖRE İŞ GÜCÜNE KATILIM ORANI (%)													
		BÖLGELER (%)											
		Akdeniz	Batı Anadolu	Batı Karadeniz	Batı Marmara	Doğu Karadeniz	Doğu Marmara	Ege	Güneydoğu Anadolu	Kuzeydoğu Anadolu	Orta Anadolu	Ortadoğu Anadolu	İstanbul
YILLAR	2014	49,6	50,8	51,1	52,1	52,9	51,8	53,3	41,3	52,6	48,1	47,7	52,7
	2015	49,8	51,9	51,7	52,2	53,9	52,7	53,3	42,2	52,6	50	47,6	54,4
	2016	50,9	52,3	52,9	53,2	54,4	51,8	54	43,7	50,4	50,8	45,6	56,3
	2017	51,4	52,6	52,7	54,5	54,1	53,2	54,6	45,3	50	49,9	49,5	57,4
	2018	52	52	54,2	54,4	54,6	53,9	55,8	45,7	49,2	49,3	50,4	57,4
	2019	51,3	52,2	53,1	54	56,3	52,6	55,2	46,1	47,7	49	51,3	57,5
	2020	48,2	49,8	49,5	51,9	52,6	49,9	51,2	41,7	45,8	45,9	47,2	52,6
	2021	51,2	51,7	52	53,4	55,1	52,5	52,2	44,2	49,3	49,1	47,4	54
	2022	53,1	52,9	53	55	55,4	55,7	54,4	44,6	50,5	50	48,9	56,1
	2023	51,5	53,9	53,1	55,7	56,5	56,7	54,5	44,7	52,4	50	47,8	57
	2024	53,4	54,3	52,6	56,2	55,6	56,9	55,7	46,7	53,5	50,6	47,5	58

TÜİK'in 2014–2024 dönemine ilişkin **bölgesel** işgücüne katılım oranlarına ait verilerden yola çıkılarak oluşturulan tabloya göre; bölgeler arasında işgücüne katılım oranları önemli farklılıklar sergilemektedir. Dönemin başlangıcı olan 2014 yılında en yüksek katılım oranı **Ege Bölgesi'nde (%53,3)**, en düşük oran ise **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde (%41,3)** kaydedilmiştir. 2024 yılı itibarıyla ise en yüksek katılım oranı **İstanbul Bölgesi'nde (%58)**, en düşük oran yine **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde (%46,7)** gerçekleşmiştir.

İncelenen dönemdeki değişimlere bakıldığında; **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde** 2014'te **%41,3** iken 2024'te **%46,7**'ye, **Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nde** 2014'te **%52,6** iken 2024'te **%53,5**'e ulaşmıştır. **Ortadoğu Anadolu Bölgesi'nde** ise oranlar 2014'te **%47,7** iken 2024'te **%47,5** olarak gerçekleşmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 döneminde İstanbul, Ege, Batı Marmara ve Doğu Marmara gibi Batı bölgelerinde ve büyükşehir çevrelerinde işgücüne katılım oranlarının istikrarlı biçimde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmektedir. **Güneydoğu, Ortadoğu ve Kuzeydoğu Anadolu bölgelerinde ise katılım oranları genel olarak daha düşük seviyelerde kalmıştır; bu düşük seyre rağmen, Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2014-2024 döneminde oranını en çok artıran bölgelerden biri olmuştur.** Ayrıca, 2020 yılında çoğu bölgede işgücüne katılım oranlarında belirgin düşüş yaşanması, tabloya yansıyan ortak bir eğilim olarak dikkat çekmektedir.

İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI- BÖLGELER * CİNSİYET (%)														
		YILLAR	BÖLGELER (%)											
			Akdeniz	Batı Anadolu	Batı Karadeniz	Batı Marmara	Doğu Karadeniz	Doğu Marmara	Ege	Güneydoğu Anadolu	Kuzeydoğu Anadolu	Orta Anadolu	Ortadoğu Anadolu	İstanbul
CİNSİYET (%)	Erkek	2014	70,8	72,4	68,2	71	68,1	72,1	71,5	67,8	71,1	70,6	69,6	74
		2015	70,9	73,4	68	70,3	68,1	73	71,2	67,8	70,7	71,5	67,7	75,4
		2016	70,4	73,8	69,5	71,3	67,7	72,3	71,4	69	68,5	72,1	65,1	77,4
		2017	70,8	74	68,9	72,9	67,6	72,8	72,1	69,7	68,4	71,4	70,1	77,4
		2018	70,6	72,6	69,9	72,6	69,4	72,9	72,9	70,4	69,1	70,8	72,4	77,1
		2019	69,6	72,2	69,1	71,8	69,9	71,8	72	69,6	66,9	69,6	72	77,1
		2020	66,3	69,4	66	68,8	67,1	69	68,5	64	64,5	66,1	67,7	71,9
		2021	69,8	71,2	68,2	70,5	68,9	71,7	69	68,1	69,7	71,1	67,7	72,5
		2022	71,3	72,2	68,7	72,1	69,2	73,6	71	67,6	69,9	70,9	67,9	74,2
		2023	69,3	72,4	68,2	72,4	71	73,6	70,7	66,8	71,2	69,9	66,8	74,9
		2024	71,3	72,1	68	72,8	70,4	74,1	71,8	68,2	72,4	70,1	68,1	75,6
	Kadın	2014	29	29,8	35	32,8	38,2	31,6	35,6	16,2	34,5	26,3	26,4	31,4
		2015	29,4	31,1	36,1	34	39,7	32,7	36,1	17,8	34,8	29,2	27,5	33,4
		2016	31,7	31,2	37,2	35,3	41,3	31,7	37,1	19,5	32,4	29,7	26,5	35,5
		2017	32,4	31,8	37,2	36,1	41,2	33,4	37,5	21,9	31,2	28,9	29,4	37,8
		2018	33,9	31,9	39,2	36,3	40,4	34,6	38,9	22,1	29,3	28,8	29	37,9
		2019	33,6	33,3	38	36,3	43,5	33,7	38,9	23,6	28,4	29,1	30,9	37,6
		2020	30,5	30,9	33,5	35	38,4	31	34,1	20	27,4	26,4	26,9	33,6
		2021	33	32,6	36,5	35,9	41,6	33,4	35,5	21,3	29,5	28,1	27,2	35,8
		2022	35,3	34,2	38	37,5	42	37,8	38,1	22,8	31,7	29,7	30,3	38,3
		2023	34	35,8	38,7	39	42	39,6	38,7	23,5	34,1	30,6	29,2	39,5
		2024	35,8	36,7	38,2	39,6	41,1	39,7	40	25,9	35,2	31,4	27,7	40,7

TÜİK'in 2014–2024 dönemine ilişkin bölgesel ve cinsiyete dayalı işgücüne katılım oranlarına ait verilerden yola çıkılarak oluşturulan tabloya göre; erkeklerde işgücüne katılım oranı 2014 yılında en yüksek **İstanbul'da (%74)** ve en düşük **Güneydoğu Anadolu'da (%67,8)** kaydedilmiştir. 2024 yılında ise en yüksek oran yine **İstanbul'da (%75,6)**, en düşük oran ise **Batı Karadeniz'de (%68)** gerçekleşmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında en yüksek katılım oranı **Doğu Karadeniz'de (%38,2)**, en düşük oran **Güneydoğu Anadolu'da (%16,2)** ölçülmüştür. 2024 yılı itibarıyla kadınlarda en yüksek oran **Doğu Karadeniz'de (%41,1)**, en düşük oran ise yine **Güneydoğu Anadolu'da (%25,9)** gözlenmiştir.

Tablonun genelinde, erkeklerin işgücüne katılım oranlarının tüm bölgelerde belirgin biçimde daha yüksek olduğu ve bu oranların genellikle **%64 ile %77,4** arasında seyrettiği görülmektedir. Kadınlarda ise oranlar, **%16,2 ile %43,5** arasında daha geniş bir yelpazeye yayılmaktadır. Özellikle **İstanbul, Batı Anadolu** ve **Doğu Marmara** gibi Batı bölgeleri, on yıllık dönem boyunca erkeklerin işgücüne katılımında sürekli olarak **en yüksek** oranları sergilemiştir. Ayrıca **Doğu Karadeniz** Bölgesi, kadınların işgücüne katılım oranında on yılın büyük çoğunluğunda **Türkiye birincisi** olmuştur. Önceki grafiklerde

de görüldüğü gibi, 2020 yılında hem erkek hem de kadın katılım oranlarında, tüm bölgelerde eş zamanlı ve belirgin düşüşler yaşanması ortak bir eğilim olarak dikkat çekmektedir.

Güneydoğu, Kuzeydoğu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerine odaklanıldığında, bu bölgelerin genel olarak Batı bölgelerine kıyasla daha düşük kadın katılım oranlarıyla öne çıktığı görülmektedir. Bu üç bölge içinde, **Güneydoğu Anadolu Bölgesi**, 2014–2024 döneminin tüm yıllarında en düşük kadın işgücüne katılım oranına sahiptir. Ancak bu bölgede oran, 2014'teki **%16,2'den 2024'te %25,9'a** çıkarak mutlak artış açısından dikkat çekici bir iyileşme göstermiştir ve bu, üç bölge içinde öne çıkan bir gelişmedir.

2024 verilerine göre, kadın işgücüne katılımında **Güneydoğu Anadolu (%25,9) en düşük** orana sahipken, **Kuzeydoğu Anadolu (%35,2) en yüksek** orana sahiptir. Erkek işgücüne katılım oranları ise bu üç bölge içinde genellikle **Ortadoğu Anadolu'da** (2018'e kadar) veya **Kuzeydoğu Anadolu'da** (2024'te %72,4) daha yüksek seyretmiştir. Bu durum, söz konusu bölgelerde kadın işgücüne katılım oranlarının önemli ölçüde farklılaştığını ortaya koymaktadır.

İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI- BÖLGELER * YAŞ ARALIĞI (%)														
	YILLAR	BÖLGELER (%)												
		Akdeniz	Batı Anadolu	Batı Karadeniz	Batı Marmara	Doğu Karadeniz	Doğu Marmara	Ege	Güneydoğu Anadolu	Kuzeydoğu Anadolu	Orta Anadolu	Ortadoğu Anadolu	İstanbul	
YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)	15-19 Yaş	2014	27,7	24,9	25	28,3	16,6	27,4	30,4	27,7	31,6	24,4	26,1	31,2
		2015	27,3	26,7	26,2	29,5	12,5	29	29,7	27,5	33	27,7	26,4	31,6
		2016	29	28,7	30,4	29,8	11,8	26,8	30,4	27,6	25,4	28,4	21,4	32
		2017	29,7	28,4	29,8	32	9,4	28,9	30,4	28,7	23,1	28	27,5	30
		2018	30,9	25,9	29,8	31,6	13	28,8	31	30,4	23,5	24,2	28	32,4
		2019	30,1	25,6	30	29,7	17,8	26,8	31,1	28,5	24,1	25,4	27,8	33,5
		2020	26,5	22,3	26,2	21,9	17,6	22,2	27,1	21,9	20,4	22,3	25,9	22,9
		2021	27,6	25,2	28,7	26,3	17	23,9	27,3	22,8	23	25,1	25,7	23,6
		2022	30,5	26,8	31,2	33	20,3	28,8	28,4	23,5	24,3	23,7	27,2	26
		2023	31	27,5	34	33,8	24,8	35	31,9	27,2	30	26	26,4	29
		2024	36,1	31,2	32	37,7	24,6	34,7	36,4	30,4	35	30,7	28,4	31,5
	20-24 Yaş	2014	55,1	53,9	55,7	66,8	52,5	62,3	61,9	44,5	50	52,2	45,5	61,8
		2015	59,2	53,9	58,2	63,1	52,1	64	62,9	47,4	53,2	57,1	46,4	64,5
		2016	58,6	55,9	60,4	64,3	50,8	64,6	63,7	48,4	50	56,2	47	65,7
		2017	61,7	56,7	58,6	64,9	51,6	65,5	63,6	51,8	49,5	57	52,2	66,3
		2018	61,8	55,8	64,4	68,4	50,4	65,4	66,8	52,2	47,3	56,3	54,3	64,9
		2019	61,4	57,6	63	68,2	57	64,7	67,2	53,6	42,4	58,2	54,1	67,6
		2020	54,2	51,9	59,6	62,4	52,2	58,7	63,6	46,5	42,1	52,3	49,1	59,5
		2021	60,7	57,1	65	65,4	58,3	64	63,2	49,5	49,1	58,8	50,7	62,2
		2022	64,4	59,3	65,9	70,2	61,1	68,6	66,3	48,9	53,6	56,8	54,3	64,2
		2023	63	62,6	66,9	71,1	69,7	68,8	67,7	48,4	55,6	59	52,8	66,3
		2024	65	62,1	67,2	71,5	64,9	70,3	69,9	53,4	54,1	59,9	48,8	66,4
	25-34 Yaş	2014	64,8	70,2	68,9	72	69,6	69,6	73,1	53,6	65,5	66,3	60,6	71,1
		2015	65,1	70,5	70	73,8	69,2	70	73,6	55,2	65,3	67,3	59,9	72,4
		2016	67	71,4	70,7	74,4	70,3	70	74,9	56,7	65	68,7	58,6	74,2
		2017	68	71,5	70,2	73,6	69,2	71,7	75	58,6	65,6	68,4	63,3	74,8
		2018	68,4	70,7	71,8	74	70	71,8	75,2	58,4	64,3	67,6	64,4	75,3
		2019	67,9	71,3	70,3	76,1	75	70,8	75,5	60,2	61,1	68,8	65,2	75,8
		2020	65,1	69,4	68,1	73,4	69,1	68,4	71,5	53,7	60,9	65	61,2	70,8
		2021	68,5	71,7	71,9	73,9	73,4	71,9	73,9	58,1	66,1	66,7	62,3	73,3
		2022	70,7	72,8	73	76,6	73	75	77,4	59,1	65,9	68,4	63,7	75,8
		2023	69,3	74	74,2	78	73,5	75,8	76,8	57,7	67,8	69,2	62,2	75,8
		2024	70,9	74	72,6	77,1	73,9	75,4	77,1	57,6	68,6	69,5	61,7	76,5
	35-54 Yaş	2014	61,9	62,5	64,7	65,8	69,1	62,6	67,1	51,1	67,6	60,2	61,1	60,8
		2015	62,5	64,4	66,8	67,9	71,5	64,5	67,3	51,9	67,2	63	59,9	62,8
		2016	64,4	63,8	68,3	69,7	71,4	63,8	68,6	54,3	65,7	63,9	59,5	65,1
		2017	64,8	64,5	68,2	70,5	72,8	66,3	70	55	64,8	62,7	61,8	67,9
		2018	65,5	65,5	69,9	71	74,3	67,7	71	54,8	63	63,8	62,6	67,8
		2019	65,8	66,3	68,8	70	75,4	66,6	71,3	55,3	62,4	63,6	63,6	67,7
		2020	62,6	64	65,8	69,6	70,9	65	68,2	52,3	60,4	62	59	65,5
		2021	66,1	65,9	69,2	71,5	73,3	67,1	69,5	55,1	65	65,3	59,3	66
		2022	67,8	67,7	70,7	73,5	73,8	70,2	71,4	55,9	67	66,6	61,3	68,3
		2023	65,9	67,6	69,8	73,3	73,1	70,3	70,9	55,1	67,4	65,3	59,8	68,4
		2024	67,9	68,3	71,3	72,9	72,6	69,8	72,4	56,1	68,5	65,6	60,1	69,1
	55+ Yaş	2014	23,1	18,3	30	23,4	34,7	21,6	22,8	18,3	35,4	23,1	30,4	16
		2015	21,4	20,1	28,7	22,2	36,7	23,2	24,1	18,2	33	24,3	31,9	17,9
		2016	22,5	20,8	30,2	23,3	38,7	21,8	24,8	19,3	32	24,9	28,2	20,3
		2017	23	22,3	31,2	26,6	38,4	21,2	24,9	20,4	31,8	24,3	30,8	21,6
		2018	23,9	22,5	32,7	27	37,4	22,2	26	20,8	32,6	23,8	30,9	22,8
		2019	22,1	21,2	30,9	25,5	38,2	21,8	25,3	20,3	30,8	21,8	30,7	22,5
		2020	21,6	19,1	27	23,7	34,1	19,7	21,7	19,2	28,6	19,3	26,4	19,2
		2021	24,4	21,4	28,3	25,6	36,9	22,4	22,4	20,6	28,9	21,6	27,3	20,3
		2022	25,4	21,1	28,6	26,2	36	25	24	21,2	30,6	22,8	28,3	22,1
		2023	24,3	21,9	29,4	26,8	36,4	26	24,4	21,2	32,2	24,2	26,4	24,6
		2024	26,3	23,3	28,5	28	37,1	27,4	26	24,3	31,6	25,9	26,9	26,8

TÜİK'in 2014–2024 dönemine ilişkin **bölgesel ve yaş aralığına dayalı** işgücüne katılım oranlarına ait verilerden yola çıkılarak oluşturulan tabloya göre; işgücüne katılım oranları yaş aralıklarına göre incelendiğinde, **en yüksek katılımın** tüm bölgelerde **25–34 yaş grubunda**, **en düşük katılımın** ise **55+ yaş grubunda** olduğu görülmektedir. Tablonun genelinde, genç yaş gruplarında (**15–24 yaş**) katılım oranlarının bölgeden bölgeye **önemli ölçüde değişkenlik** gösterdiği, orta yaş gruplarında (**25–54 yaş**) ise oranların yüksek ve **daha yakın seviyelerde** seyrettiği anlaşılmaktadır. Önceki analizlerde olduğu gibi, **2020 yılında** tüm bölgelerde ve tüm yaş aralıklarında, özellikle **15–19 yaş grubunda belirgin düşüşler** yaşanması, tabloya yansıyan ortak bir eğilimdir.

15–19 yaş grubunda katılım oranları incelendiğinde, **2014 yılında** en yüksek oran **Kuzeydoğu Anadolu'da %31,6** ve **İstanbul'da %31,2** olarak gözlenirken, en düşük oran **Doğu Karadeniz Bölgesi'nde %16,6** ölçülmüştür. **2024'te** ise en yüksek oran **%37,7** ile **Batı Marmara'da** kaydedilirken, en düşük oran **%24,6** ile yine **Doğu Karadeniz Bölgesi'nde** kalmıştır.

25–34 yaş grubunda **2024 yılında** en yüksek katılım oranı **%77,1** ile **Batı Marmara ve Ege Bölgesi'nde** kaydedilirken, en düşük oran **%57,6** ile **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde** gerçekleşmiştir. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin**, 2014–2024 döneminin **tüm yıllarında** 25–34 yaş grubunda **en düşük katılım oranına** sahip bölge olduğu görülmektedir.

55+ yaş grubunda ise en yüksek oran istikrarlı biçimde **Doğu Karadeniz Bölgesi'nde** (%34,7 ile %38,7 arasında) gözlenirken, en düşük oran ise **İstanbul'da** (%16 ile %26,8 arasında) kaydedilmiştir.

Güneydoğu, Kuzeydoğu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerine odaklanıldığında, bu bölgelerin işgücüne katılım oranları yaş aralıklarına göre Batı bölgelerine kıyasla **farklı özellikler** sergilemektedir. Özellikle çekirdek işgücü olarak adlandırılan **25–34 yaş grubunda**, bu bölgeler (Güneydoğu Anadolu **%57,6**, Ortadoğu Anadolu **%61,7**, Kuzeydoğu Anadolu **%68,6**), Batı ve Marmara bölgelerinin oranlarından (genellikle %75 üzeri) **belirgin biçimde daha düşük katılım seviyeleri** göstermektedir. Buna karşın, **15–19 yaş grubunda** bu üç bölge (özellikle Güneydoğu ve Kuzeydoğu Anadolu), bazı yıllarda Batı bölgeleriyle rekabet edebilecek hatta onları aşan oranlara ulaşmıştır. 55+ yaş grubunda ise Ortadoğu Anadolu Bölgesi, 2014–2020 yılları arasında nispeten yüksek katılım oranlarına sahipken, bu oranların 2024'e gelindiğinde **Kuzeydoğu Anadolu'nun %31,6'sının** gerisinde kaldığı görülmektedir.

İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI- BÖLGELER * EĞİTİM DURUMU (%)														
		YILLAR	BÖLGELER (%)											
			Akdeniz	Batı Anadolu	Batı Karadeniz	Batı Marmara	Doğu Karadeniz	Doğu Marmara	Ege	Güneydoğu Anadolu	Kuzeydoğu Anadolu	Orta Anadolu	Ortadoğu Anadolu	İstanbul
EĞİTİM DURUMU (%)	Okuryazar Olmayan	2014	16,1	11	27,7	15,9	25,7	15,1	15,8	17,5	35,9	18,3	29,8	11,2
		2015	15,2	9	26,4	13,5	28,2	15,4	16	16,3	31,7	18,9	31,4	12,5
		2016	16,8	10	25,8	14,7	26,7	10,1	16	16	26	17,8	26,8	14,2
		2017	17,7	12,3	25,5	16,1	24,1	13,2	14,3	18	29,7	16	28,1	16,6
		2018	18	12,3	27,1	17,5	21,9	15,4	15,1	18,2	29	14,9	26,4	14,1
		2019	15,3	12,1	25	17,9	23,1	12,7	15,8	18,1	26,6	14,8	26,5	16,7
		2020	12,6	10,1	18,7	13,3	19,2	11	12,6	15,1	23,4	12,2	22,4	11,3
		2021	13,5	13	19,5	15	21	11,9	12,8	15,7	24	13,8	21,9	12,5
		2022	14,3	11,7	18,7	14,6	20,5	13,8	14,2	17,9	26,7	15,1	22,6	14,8
		2023	12,2	12,8	18,8	17,6	17,6	12,6	13,8	17,3	26,7	14,6	21,8	12,8
		2024	15	12,2	17,6	16,4	18,3	12,5	15,2	19,6	27,3	15,2	21,6	12,4
	Lise Altı Eğitimliler	2014	48	43,8	50,5	47,7	52,9	45,9	51,4	44,8	54,3	45,8	47,8	46,9
		2015	47,6	44,6	50,4	47,5	53,5	46,5	50,8	44,7	53,9	48,4	47	48,3
		2016	48,7	44,9	51,8	48,2	55,2	45,2	51,1	45,1	50,8	49,3	44,4	49,3
		2017	48,2	45	51,4	49,7	54,9	46,3	51,5	46,2	49,1	47	49	50,4
		2018	48,9	44,9	52,4	49,1	54,4	46,6	52	46,5	48,5	46,7	50,3	50,3
		2019	47,3	44,3	50,3	47,9	56,5	44,5	51	47	46,2	45,2	50,1	50,5
		2020	43,4	40,9	46,5	44,6	50,6	41	46,7	42,1	42,9	41,5	45,5	45
		2021	46,1	42,8	48,7	46,3	53,3	42,9	47,3	44,4	47,6	43,6	45,7	44,6
		2022	47,3	43	49	48,1	52,8	46,1	48,4	44,4	47,8	43,9	47,7	46
		2023	44,5	43	48,2	48,2	52,5	46,4	47,3	43,4	49,2	43,1	45,2	46
		2024	47,3	42,4	47,2	48	51,7	45,5	47,9	44	50,4	44,3	45,4	46,4
	Lise	2014	59,6	54,7	59,7	64,7	60,9	62	60,6	52,4	56,6	55,9	53,3	58,4
		2015	58,6	57,1	60,6	63,9	59,5	63,5	60,7	52,8	59	57,1	54,2	59,3
		2016	58,9	56,6	61,1	65,3	56,8	62,4	60,6	54,5	56,4	60	53,1	61,5
		2017	60	57,3	60,3	64,8	57,2	63,6	60,5	54,2	56,1	59,1	55,6	62
		2018	60,1	56	62,7	65,8	60,4	64,2	62,2	55,5	54,2	56,1	56,8	61,5
		2019	58,5	55,2	61,1	63,9	61,7	62,7	61,7	54	50,3	55,3	56,2	60,7
		2020	54,8	51,9	57,3	60,3	57,6	60,5	57,1	47,6	50,7	52,9	50,7	54,5
		2021	58,1	54,2	60,1	62,2	60,6	61,9	58,1	50,3	51,6	58,1	52,7	56,2
		2022	61,6	57,6	64	66,5	62,9	64,6	62,1	50,1	57,1	59,3	56,5	59
		2023	59	58,5	64,6	66,1	65,6	66,1	62,9	51,5	59	58,6	58	60,9
		2024	60,8	58,3	63,6	67,1	64,8	66,5	63,9	55,6	59,6	57,8	56,8	60,8
	Üniversite	2014	77,3	79,2	75,5	75,4	78,2	80,8	77,7	78,7	80,1	81,9	78,1	81,3
		2015	79,2	79	79	77,8	77,6	80,5	78,2	80,9	78,6	82,4	75	81,7
		2016	78,2	78,9	79,5	77,4	75,8	80	78,3	81,2	78,5	79,3	75,4	82,6
		2017	78,3	78,9	79,3	78,1	77,1	81,4	78	82,3	77,4	81,7	79,7	83
		2018	77,8	76,1	79	77,6	78,1	80,5	78,2	81,4	75,8	80,2	78,7	82,5
		2019	79,5	76,4	79,3	77,3	78,6	79,1	77,7	81,8	76,9	81,1	80	81,4
		2020	74,7	74,1	75,2	75,1	75,6	75,5	73,3	75	73,9	75,7	76,3	76
		2021	76,9	75,4	77	75,7	77,5	77,3	73,4	76,7	77	77,3	75,4	78,1
		2022	77,2	75,9	75,8	76,1	77,7	79,5	75,3	76	76,9	75,7	73,8	79,8
		2023	77	77,2	77,5	76,5	79,9	79,7	74,4	75,4	79	77,2	74,7	79,1
		2024	75,6	77,3	76,8	76,5	78,2	78,8	75,2	76	78,7	76,4	73,9	80,5

TÜİK'in 2014–2024 dönemine ilişkin **bölgesel ve eğitim durumuna dayalı** işgücüne katılım oranlarına ait verilerden yola çıkılarak oluşturulan tabloya göre; işgücüne katılım oranları **eğitim seviyesi yükseldikçe tüm bölgelerde belirgin biçimde artmaktadır**. Tabloda, tüm bölgelerde ve tüm eğitim gruplarında, önceki tablolarda görülen **2020 yılındaki düşüş** genel bir eğilim olarak gözlenmiştir.

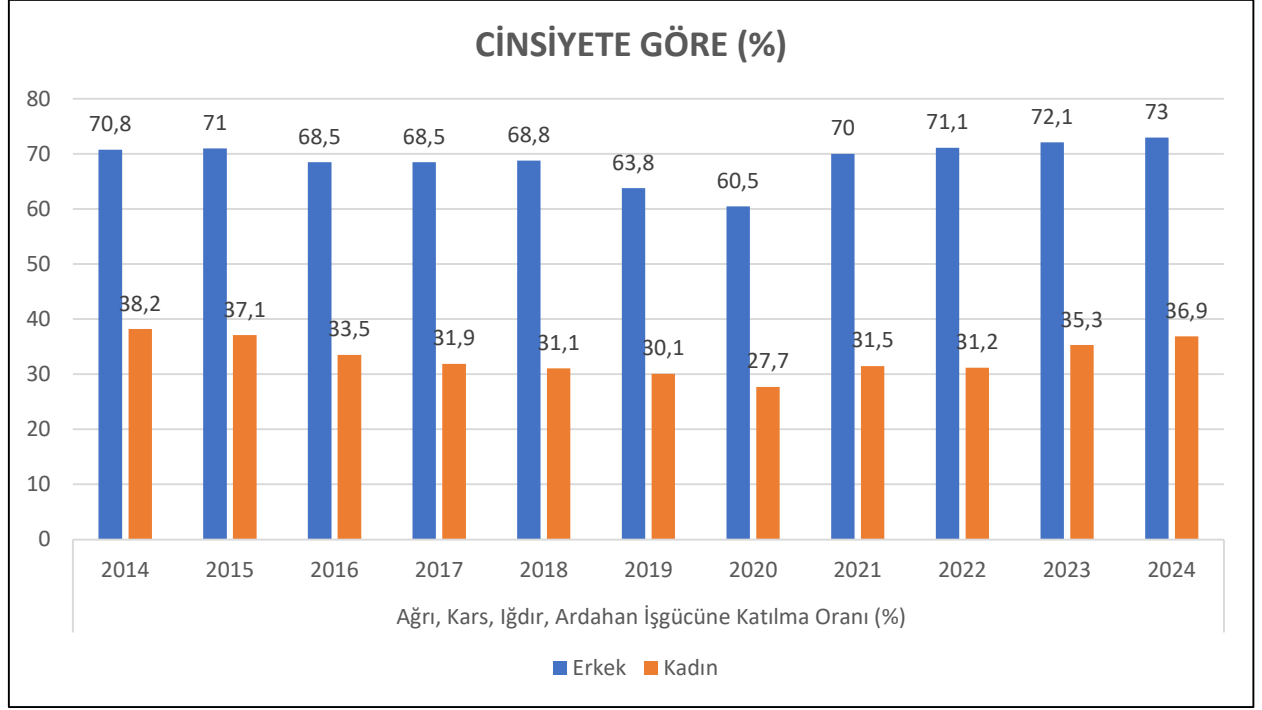
Okuryazar olmayan grupta işgücüne katılım oranları en düşük seviyelerde seyretmektedir. **2014 yılında** en yüksek katılım oranı **Kuzeydoğu Anadolu'da %35,9** olarak kaydedilirken, en düşük oran **İstanbul'da %11,2** olmuştur. **2024 yılında** ise en yüksek katılım oranı yine **Kuzeydoğu Anadolu'da %27,3** olarak kaydedilmiş, en düşük oran ise **İstanbul'da %12,4** olarak gerçekleşmiştir. Bu grupta, on yıllık dönem boyunca en yüksek oranlar sürekli olarak Kuzeydoğu Anadolu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerinde ölçülmüştür.

Lise altı eğitilmişler grubunda **2024 yılında** en yüksek katılım oranı **Kuzeydoğu Anadolu'da %50,4** olarak kaydedilirken, en düşük oran **Batı Anadolu'da %42,4** olmuştur (2014'te de aynı bölgeler sırasıyla **%54,3** ve **%43,8** ile en yüksek ve en düşük oranlara sahipti). Lise mezunları için katılım oranları ise orta düzeyde yoğunlaşmaktadır. Bu grupta **2024 yılında** en yüksek katılım oranı **Batı Marmara'da %67,1** olarak kaydedilmiş, en düşük oran ise **Güneydoğu Anadolu'da %55,6** olmuştur (2014'te de aynı bölgeler sırasıyla **%64,7** ve **%52,4** ile en yüksek ve en düşük oranlara sahipti).

Üniversite mezunları grubunda katılım oranları, incelenen tüm gruplar içinde en yüksek seviyede yer almaktadır. **2024 yılında** en yüksek katılım oranı **İstanbul'da %80,5** olarak kaydedilirken, en düşük oran **Ortadoğu Anadolu'da %73,9** olarak gerçekleşmiştir. **2014 yılında** ise en yüksek katılım oranı **Orta Anadolu'da %81,9** iken, en düşük oran **Batı Marmara'da %75,4** olmuştur.

Güneydoğu, Kuzeydoğu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerine odaklanıldığında, eğitim düzeylerine göre katılım oranlarında Batı bölgelerinden ayrılan farklılıklar göze çarpmaktadır. **Okuryazar olmayan** grupta işgücüne katılım oranları, on yıllık dönem boyunca **Kuzeydoğu Anadolu** ve **Ortadoğu Anadolu** bölgelerinde en yüksek seviyelerde kalmıştır. **Lise mezunları** grubunda bu üç bölge içinde en düşük katılım oranı genellikle **Ortadoğu Anadolu'da**, en yüksek katılım oranı ise **Kuzeydoğu Anadolu'da** kaydedilmiştir. **Üniversite mezunları** arasında işgücüne katılım oranları incelendiğinde, **2024 yılında** bu üç bölge içinde en düşük oranın **Ortadoğu Anadolu Bölgesi'nde %73,9** olduğu görülürken, **Güneydoğu Anadolu %76** ve **Kuzeydoğu Anadolu %78,7** oranlarına ulaşmıştır.

AĞRI, KARS, İĞDIR, ARDAHAN’ DA İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan illerinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerden yola çıkarak “Cinsiyete Göre” oluşan grafiğe baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında %70,8 iken 2024 yılında %73 olarak kaydedilmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında %38,2 olan oran 2024 yılında %36,9’a ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranlar %60,5 ile %73 arasında; kadınlarda ise %27,7 ile %38,2 arasında değişim göstermiştir. Grafikte en yüksek işgücüne katılım oranı erkeklerde 2024 yılında %73, kadınlarda ise 2014 yılında %38,2 olarak görülmektedir. En düşük oran erkeklerde 2020 yılında %60,5, kadınlarda ise yine 2020 yılında %27,7 olduğu gözlenmiştir.

Grafiğin genelinde 2014–2024 döneminde erkeklerin işgücüne katılma oranlarının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmektedir. Ayrıca, kadınların işgücüne katılım oranı 2014 yılında en yüksek seviyesinde iken, 2024 yılına gelindiğinde düşüş göstermiştir; bu durum, erkek katılım oranının aynı dönemde artış göstermesinin aksine bir eğilimi işaret etmektedir.

AĞRI, KARS, İĞDIR, ARDAHAN İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	35,8	50,5	65,4	69,4	40,8
	2015	39	54,1	63,8	68,5	35,5
	2016	29,7	51,7	64,4	65	34,1
	2017	27,5	50,9	64,3	64,5	33,8
	2018	28	47,5	62,9	65,2	35
	2019	26,7	42,8	59,5	62,7	32,6
	2020	21,1	40	57,9	58,4	29,7
	2021	25	48,8	64,6	67,8	32,2
	2022	22,7	50,5	65,7	69,7	31,8
	2023	31,4	58	66,5	69,7	32,9
	2024	37,6	57,2	66,4	70,4	34

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%35,8** iken 2024 yılında **%37,6** olarak kaydedilmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%50,5** olup 2024 yılında **%57,2** düzeyindedir. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%65,4** iken 2024 yılında **%66,4’e** yükselmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%69,4** iken 2024 yılı itibarıyla **%70,4’e** yükselmiştir. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%40,8** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%34** olarak gerçekleşmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının 35–54 yaş grubunda 2024 yılında **%70,4**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 15–19 yaş grubunda 2020 yılında **%21,1** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Yaş ilerledikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, özellikle 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında yüksek seviyelere ulaşıldığı, 55+ yaş grubunda ise diğer yaş gruplarına kıyasla daha düşük düzeylerin izlendiği anlaşılmaktadır.

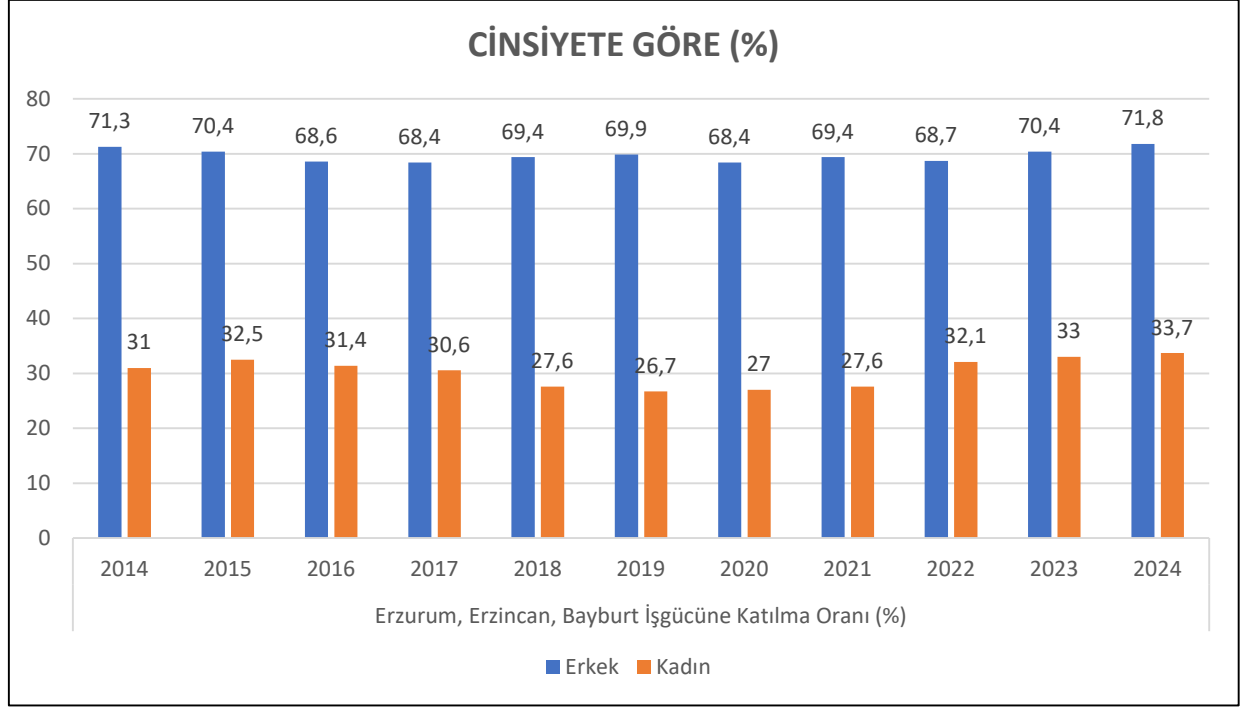
AĞRI, KARS, IĞDIR, ARDAHAN İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	38,9	57,4	59	82,3
	2015	34,3	56,2	63,1	80,7
	2016	27,3	53,9	58,4	75,6
	2017	33,3	51,6	58,5	75,2
	2018	32,5	52,3	55,5	73,2
	2019	29,2	49,3	50,8	74,2
	2020	24,1	44,3	48,8	69,4
	2021	27,1	53,2	51	74,9
	2022	29,2	52	55,1	79,2
	2023	29,5	53,7	61,6	81,1
	2024	30,3	56,4	61	79,4

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “Eğitim Durumuna Göre” oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %38,9 iken 2024 yılında %30,3 olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında %57,4 olup 2024 yılında %56,4 düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında %59 iken 2024 yılında %61 olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında %82,3 olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla %79,4’tür.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2014 yılında %82,3, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2020 yılında %24,1 olduğu görülmektedir.

Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, buna karşılık diploması olmayan gruplarda yıllar içinde belirgin düşüşler yaşandığı görülmüştür.

ERZURUM, ERZİNCAN, BAYBURT' DA İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK'in 2014–2024 yılları arasında **Erzurum, Erzincan ve Bayburt** illerinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerinden yola çıkarak “**Cinsiyete Göre**” oluşturulan grafiğe baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%71,3** iken 2024 yılında **%71,8'e** yükselmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında **%31** olan oran 2024 yılında **%33,7'ye** ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranların **%68,4 ile %71,8**, kadınlarda ise **%26,7 ile %33,7** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2024 yılında **%71,8**, kadınlarda ise 2024 yılında **%33,7** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise erkeklerde 2016 ve 2020 yıllarında **%68,4**, kadınlarda ise 2019 yılında **%26,7** olarak görülmüştür.

Tüm dönem boyunca erkeklerin işgücüne katılma oranının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek olduğu ve bu farkın yıllar boyunca korunduğu görülmektedir. Ayrıca kadınlarda dalgalanmalar daha sınırlı iken, erkeklerde oranların daha istikrarlı bir seyir izlediği anlaşılmaktadır.

ERZURUM, ERZİNCAN, BAYBURT İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	26,5	49,5	65,7	66	30,6
	2015	25,6	52,1	67	66	30,8
	2016	19,7	48	65,6	66,5	30,2
	2017	17,2	47,9	67	65	30,1
	2018	16,9	47	65,8	61,1	30,6
	2019	20,1	42	62,7	62,1	29,3
	2020	19,5	44,2	64,1	62,2	27,6
	2021	20,6	49,4	67,6	62,5	26,1
	2022	26,2	56,4	66	64,6	29,6
	2023	28,1	53,4	69	65,3	31,7
	2024	31,4	51,1	70,7	66,9	29,6

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%26,5** iken 2024 yılında **%31,4** olarak kaydedilmiştir. En düşük katılım oranı bu grupta gerçekleşmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%49,5** olup 2024 yılında **%51,1** düzeyindedir. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%65,7** iken 2024 yılında **%70,7** olarak gerçekleşmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%66** iken 2024 yılı itibarıyla **%66,9’a** yükselmiştir. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%30,6** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%29,6** olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının 25–34 yaş grubunda 2024 yılında **%70,7**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 15–19 yaş grubunda 2018 yılında **%16,9** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Yaş ilerledikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, özellikle 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında yüksek seviyelere ulaşıldığı, 55+ yaş grubunda ise tekrar düşüşe geçtiği görülmektedir.

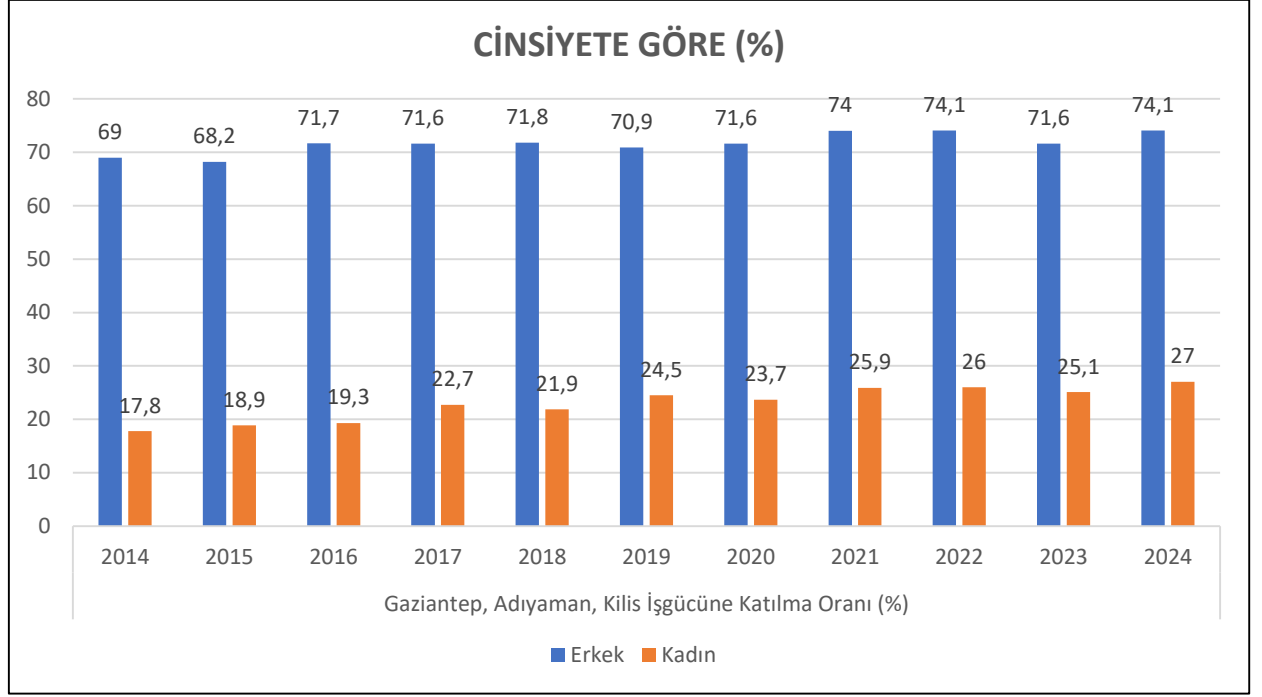
ERZURUM, ERZİNCAN, BAYBURT İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	31,9	51,1	55	78,3
	2015	28	51,7	56,2	76,8
	2016	24,1	47,5	54,8	80,4
	2017	23,7	46,5	54,4	78,7
	2018	23,6	44,4	53,5	77,1
	2019	22	42,7	50	78
	2020	22,3	41,5	52	77
	2021	18,3	41,7	52	78,4
	2022	22,2	43,6	58,3	75,6
	2023	21,7	44,6	57,5	77,7
	2024	21,3	44,2	58,7	78,3

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “Eğitim Durumuna Göre” oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %31,9 iken 2024 yılında %21,3 olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında %51,1 olup 2024 yılında %44,2 düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında %55 iken 2024 yılında %58,7 olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında %78,3 olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla %78,3’tür.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2016 yılında %80,4, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2021 yılında %18,3 olduğu görülmektedir.

Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, buna karşılık diploması olmayan gruplarda yıllar içinde belirgin düşüşler yaşandığı görülmüştür.

GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS’ DE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK’in 2014–2024 yılları arasında Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinde işgücüne katılma oranlarına ilişkin verilerinden yola çıkarak “**Cinsiyete Göre**” oluşturulan grafiğe baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%69** iken 2024 yılında **%74,1’e** yükselmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında **%17,8** olan oran 2024 yılında **%27’ye** ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranların **%68,2** ile **%74,1** arasında; kadınlarda ise **%17,8** ile **%27** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2021 ve 2024 yıllarında **%74,1**, kadınlarda ise 2024 yılında **%27** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise erkeklerde 2015 yılında **%68,2**, kadınlarda ise 2014 yılında **%17,8** olarak gerçekleşmiştir.

Grafiğin genelinde 2014–2024 döneminde erkeklerin işgücüne katılma oranlarının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde seyrettiği, her iki cinsiyette de yıllar içinde dalgalanmalar olmakla birlikte genel eğilimin sınırlı artış yönünde olduğu görülmektedir.

GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	27,3	46,1	54,7	53,8	20,2
	2015	25,9	47	57,2	54,3	18
	2016	24,7	51,9	60,5	55,2	20,2
	2017	26,1	56,7	60,4	57,5	20,5
	2018	30,7	54,7	58,5	57,1	21,1
	2019	27,4	52,6	62,9	58,2	21,7
	2020	27,4	53,5	59,1	58,5	24,3
	2021	27,4	58,1	62,6	60,6	26,4
	2022	27,2	55,6	63,5	60,8	24,8
	2023	27,5	53,1	62,1	60,2	22,3
	2024	29,1	56,9	63,7	61	27,3

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%27,3** iken 2024 yılında **%29,1** olarak kaydedilmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%46,1** olup 2024 yılında **%56,9’dur**. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%54,7** iken 2024 yılında **%63,7’ye** yükselmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%53,8** iken 2024 yılı itibarıyla **%61’e** ulaşmıştır. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%20,2** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%27,3** olarak gerçekleşmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar incelendiğinde en yüksek işgücüne katılma oranının 25–34 yaş grubunda 2024 yılında **%63,7**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 55+ yaş grubunda 2015 yılında **%18** olduğu görülmektedir.

Yaş ilerledikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, özellikle 25–34 ve 35–54 yaş aralıklarında en yüksek seviyelere ulaşıldığı, 55 yaş ve üzeri grupta ise diğer yaş gruplarına kıyasla düşük düzeylerin korunduğu anlaşılmaktadır.

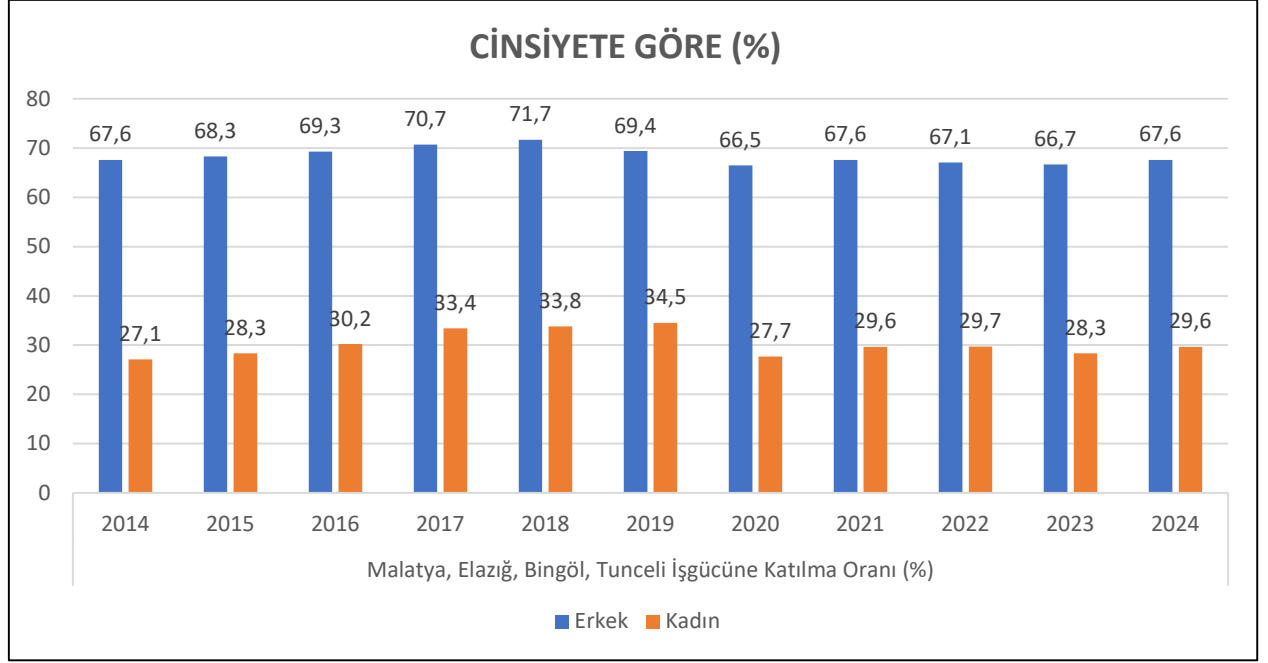
GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	14,2	44,2	49,9	76,9
	2015	13,2	42,2	50,5	79,5
	2016	13	43,7	54,6	82,3
	2017	14	45,4	57,4	83,2
	2018	12,8	46,9	54,5	81,9
	2019	14,2	46,6	52,5	81,6
	2020	16,6	45,9	52,1	77,4
	2021	16,6	47,9	54,6	78,9
	2022	14,2	47,4	55,5	78,8
	2023	12,2	44,3	53,2	78,7
	2024	14,6	45,8	57,1	79,1

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Eğitim Durumuna Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %14,2 iken 2024 yılında %14,6 olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında %44,2 olup 2024 yılında %45,8 düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında %49,9 iken 2024 yılında %57,1 olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında %76,9 olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla %79,1 olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2017 yılında %83,2, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2016 yılında %13 olduğu görülmektedir.

Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, buna karşılık okuryazar olmayan ve lise altı eğitimlilerde oranların genel olarak düşük seviyelerde seyrettiği anlaşılmaktadır.

MALATYA, ELAZIĞ, BİNGÖL, TUNCELİ’ DE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “Cinsiyete Göre” oluşan tabloya baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında %67,6 iken 2024 yılında %67,6 olarak gerçekleşmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında %27,1 olan oran 2024 yılında %29,6’ya ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranların %66,5 ile %71,7 arasında; kadınlarda ise %27,1 ile %34,5 arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2018 yılında %71,7, kadınlarda ise 2019 yılında %34,5 olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise erkeklerde 2020 yılında %66,5, kadınlarda ise 2020 yılında %27,7 olarak gerçekleşmiştir.

Grafiğin genelinde 2014–2024 döneminde erkeklerin işgücüne katılma oranlarının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmektedir. On yıllık dönemin başlangıç ve bitiş oranlarına bakıldığında, erkeklerde oranın değişmediği (%67,6), kadınlarda ise sınırlı bir artış gösterdiği gözlenmektedir (%27,1’den %29,6’ya).

MALATYA, ELAZIĞ, BİNGÖL, TUNCELİ İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	22,2	44,6	59,6	59,9	29,4
	2015	24,5	47	61,5	59,1	31,6
	2016	22,9	51,3	64,7	61,9	29,6
	2017	27,3	53	65,2	64,9	32
	2018	26,5	51,9	66,3	64,3	35,3
	2019	24,7	52,5	67,6	63	32,2
	2020	23,1	46	61,7	60,6	26,3
	2021	21,8	50,7	65,7	61,1	28,6
	2022	21,2	49,8	64,6	61,8	28,9
	2023	23,1	52,5	61,4	59,8	28,3
	2024	26,6	49,5	64	61,6	29,5

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%22,2** iken 2024 yılında **%26,6** olarak kaydedilmiştir. En düşük katılım bu grupta gerçekleşmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%44,6** olup 2024 yılında **%49,5** düzeyindedir. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%59,6** iken 2024 yılında **%64** olarak gerçekleşmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%59,9** iken 2024 yılı itibarıyla **%61,6**’ya ulaşmıştır. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%29,4** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%29,5** olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının 25–34 yaş grubunda 2019 yılında **%67,6**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 15–19 yaş grubunda 2022 yılında **%21,2** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Yaş ilerledikçe işgücüne katılma oranlarının arttığı, özellikle 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında yüksek seviyelere ulaşıldığı, 55+ yaş grubunda ise tekrar düşüşe geçtiği görülmüştür.

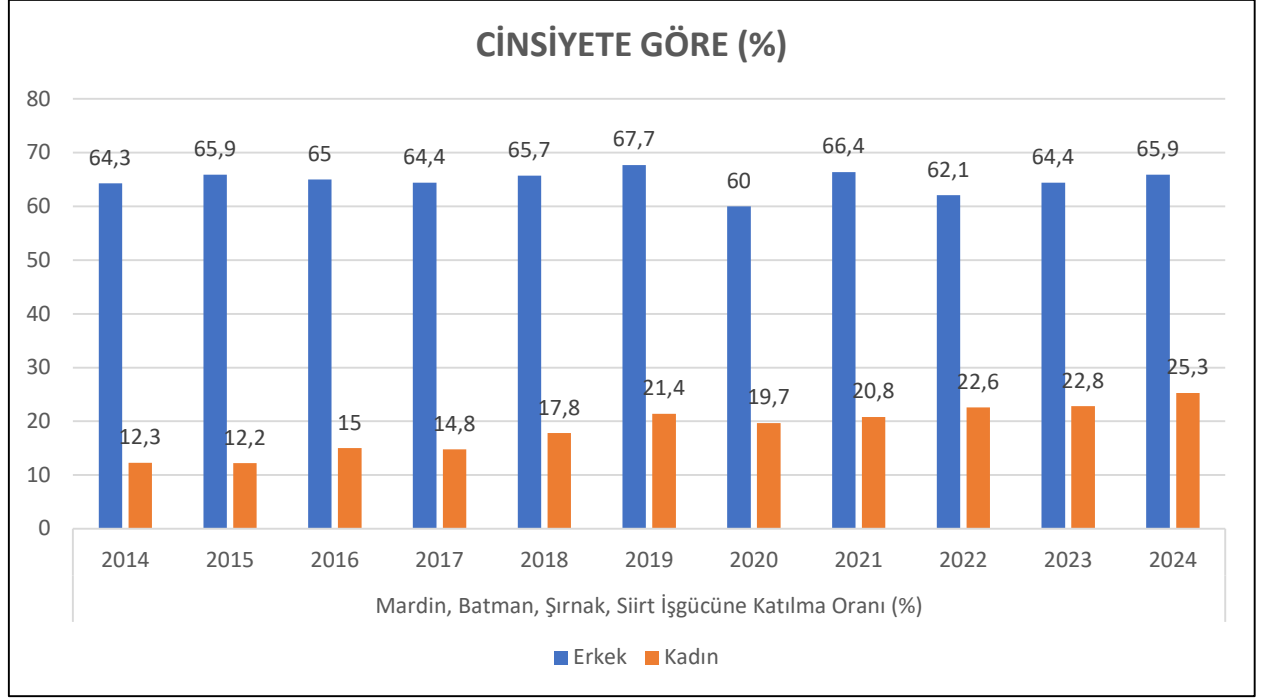
MALATYA, ELAZIĞ, BİNGÖL, TUNCELİ İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	25,4	44,8	50,1	78
	2015	24,8	45,8	53,9	76,1
	2016	22,5	46,2	55,4	77,4
	2017	22,2	49,9	55,7	80,1
	2018	29,4	50,7	56,2	75,6
	2019	26,3	48,6	55,5	76,4
	2020	16,8	42,6	50,9	73,6
	2021	17,3	44,3	54,3	73,2
	2022	19,1	44,6	55,6	70,2
	2023	20,2	42,9	55,7	69,6
	2024	20,5	45,2	55	71,6

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “Eğitim Durumuna Göre” oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %25,4 iken 2024 yılında %20,5 olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında %44,8 olup 2024 yılında %45,2 düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında %50,1 iken 2024 yılında %55 olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında %78 olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla %71,6 olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2017 yılında %80,1, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2020 yılında %16,8 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablodaki değerlere bakıldığında yıllar boyunca okuryazar olmayan grupta sürekli bir düşüş eğilimi olduğu, lise ve lise altı gruplarında nispeten sabit bir seyrin izlendiği ve üniversite mezunlarında ise dalgalı bir seyrin görüldüğü anlaşılmaktadır.

MARDİN, BATMAN, ŞIRNAK, SİİRT’ DE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “**Cinsiyete Göre**” oluşan tabloya baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%64,3** iken 2024 yılında **%65,9’a** yükselmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında **%12,3** olan oran 2024 yılında **%25,3’e** ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranların **%62,1** ile **%67,7** arasında; kadınlarda ise **%12,2** ile **%25,3** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2019 yılında **%67,7**, kadınlarda ise 2024 yılında **%25,3** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise erkeklerde 2022 yılında **%62,1**, kadınlarda ise 2015 yılında **%12,2** olarak gerçekleşmiştir.

Grafiğin genelinde 2014–2024 döneminde erkeklerin işgücüne katılma oranlarının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmektedir. On yıllık dönemde, her iki cinsiyette de genel eğilimin belirgin bir artış yönünde olduğu gözlenmektedir. Ayrıca, kadınlarda işgücüne katılma oranının 2014 yılından 2024 yılına kadar iki kattan fazla artış göstererek (**%12,3’ten %25,3’e**) tüm dönemin en yüksek seviyesine ulaştığı (2024, **%25,3**) dikkat çekmektedir.

MARDİN, BATMAN, ŞIRNAK, SİİRT İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	23,8	39,7	51,9	47,6	10,7
	2015	22,3	46,1	53,4	46,5	14,2
	2016	19,7	42,2	53,7	53,4	13,5
	2017	19,2	45,9	53,2	50,7	13,5
	2018	20,6	48,6	54,2	51,5	16,5
	2019	21,2	52,5	60,1	52,9	16,8
	2020	17,4	45,3	54,4	49,4	14
	2021	17,4	53,4	60,4	53,4	14,7
	2022	19,6	47,1	59,3	53	15,8
	2023	24,5	46,2	55,2	52,8	19,4
	2024	26,8	51	54,5	53,2	22,8

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%23,8** iken 2024 yılında **%26,8** olarak kaydedilmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%39,7** olup 2024 yılında **%51** düzeyindedir. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%51,9** iken 2024 yılında **%54,5** olarak gerçekleşmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%47,6** iken 2024 yılı itibarıyla **%53,2**’ye ulaşmıştır. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%10,7** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%22,8** olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının 25–34 yaş grubunda 2021 yılında **%60,4**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 55+ yaş grubunda 2014 yılında **%10,7** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablodaki değerlere bakıldığında genç, çocuk yaş grubunda (15–19) sınırlı artışlar olduğu, 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında daha yüksek ve nispeten istikrarlı katılımın gözlemlendiği, 55+ yaş grubunda ise dönem boyunca düşük seviyelerle seyreden bir eğilim izlendiği anlaşılmaktadır.

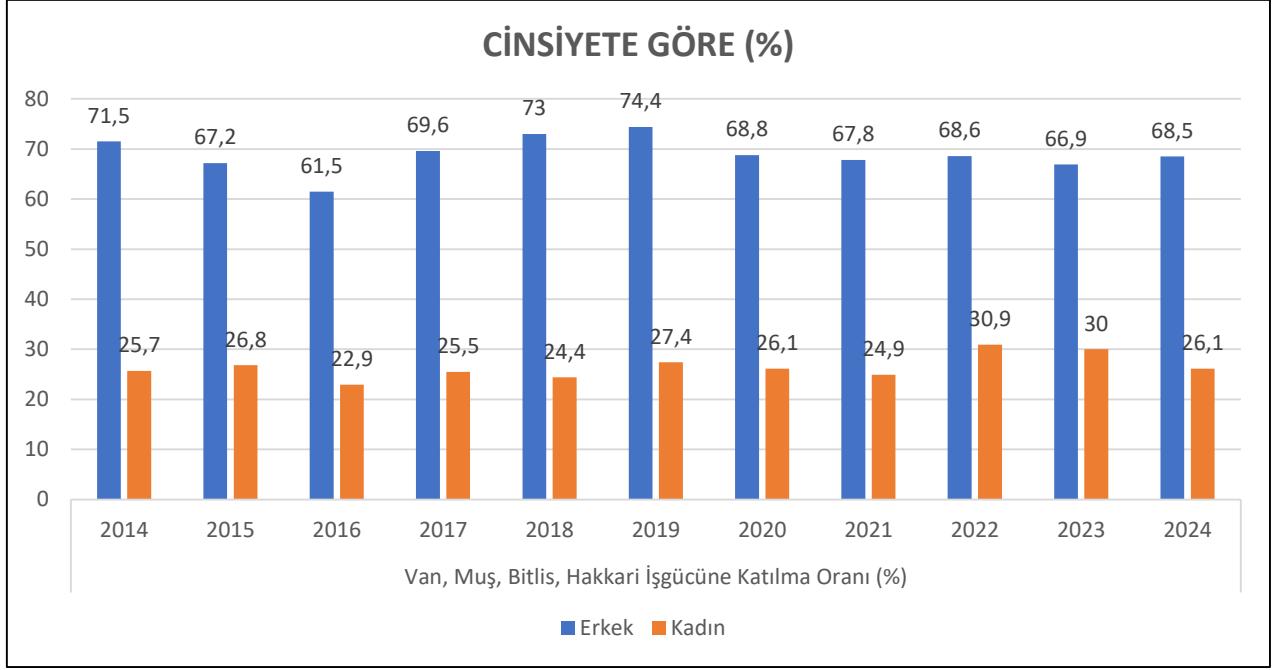
MARDİN, BATMAN, ŞIRNAK, SİİRT İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	14,4	39,8	57,6	80,4
	2015	11,7	40,9	57,2	85
	2016	12,2	39,6	56,1	80,8
	2017	11,6	38,7	51,2	83,1
	2018	13	40,7	53,2	81,1
	2019	14,6	43,9	54,6	86,1
	2020	13,6	38,8	47,5	75,3
	2021	14,8	41,8	54,6	81,6
	2022	19	39,6	52	78,4
	2023	19,2	40,1	53,4	73,4
	2024	20,3	40,3	56,6	74,6

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “Eğitim Durumuna Göre” oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %14,4 iken 2024 yılında %20,3 olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında %39,8 olup 2024 yılında %40,3 düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında %57,6 iken 2024 yılında %56,6 olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında %80,4 olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla %74,6 olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2019 yılında %86,1, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2017 yılında %11,6 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablodaki değerlere bakıldığında okuryazar olmayan grupta sürekli artış gözlenirken, lise altı gruplarda nispeten sabit bir seyrin izlendiği, lise mezunlarında dalgalı bir seyir olduğu ve üniversite mezunlarında dönem içinde yüksek değerlerin dalgalandığı anlaşılmaktadır.

VAN, MUŞ, BİTLİS, HAKKARİ' DE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK'in 2014 ile 2024 yılları arasında Van, Muş, Bitlis ve Hakkari illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak "**Cinsiyete Göre**" oluşan tabloya baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%71,5** iken 2024 yılında **%68,5** olarak gerçekleşmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında **%25,7** olan oran 2024 yılında **%26,1'e** ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranların **%61,5** ile **%74,4** arasında; kadınlarda ise **%22,9** ile **%30,9** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2019 yılında **%74,4**, kadınlarda ise 2022 yılında **%30,9** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise erkeklerde 2016 yılında **%61,5**, kadınlarda ise 2016 yılında **%22,9** olarak gerçekleşmiştir.

Grafiğin genelinde 2014–2024 döneminde erkeklerin işgücüne katılma oranlarının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmektedir. On yıllık dönemin başlangıç ve bitiş oranlarına bakıldığında, kadınlarda sınırlı bir artış görülürken (**%25,7'den %26,1'e**), erkeklerde bir düşüş olduğu gözlenmektedir (**%71,5'ten %68,5'e**).

VAN, MUŞ, BİTLİS, HAKKARİ İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	28,5	46,1	61,5	62,8	31,8
	2015	27,6	46	58,4	60,8	32,3
	2016	20,5	44,5	53,7	56,5	26,1
	2017	27,6	51,7	61,8	58,1	29,1
	2018	28,9	55,8	62,9	60,5	24,4
	2019	29,6	55,2	63,3	64,2	28,7
	2020	27,6	51	60,9	57,3	26,5
	2021	27,7	50,7	59,6	57,2	25,1
	2022	30,1	57	63	60,7	27,3
	2023	28,2	53,1	62,7	59,8	23,5
	2024	29,3	48,3	60	58,6	22,9

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Van, Muş, Bitlis ve Hakkari illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%28,5** iken 2024 yılında **%29,3** olarak kaydedilmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%46,1** olup 2024 yılında **%48,3** düzeyindedir. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%61,5** iken 2024 yılında **%60** olarak gerçekleşmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%62,8** iken 2024 yılı itibarıyla **%58,6**’ya ulaşmıştır. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%31,8** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%22,9** olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının 25–34 yaş grubunda 2019 yılında **%63,3**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 55+ yaş grubunda 2024 yılında **%22,9** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablodaki değerlere bakıldığında genç, çocuk yaş gruplarında (15–24) sınırlı artışlar gözlenirken, 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında dalgalı bir seyrin olduğu ve 55+ yaş grubunda işgücüne katılımın dönem boyunca düşüş eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır.

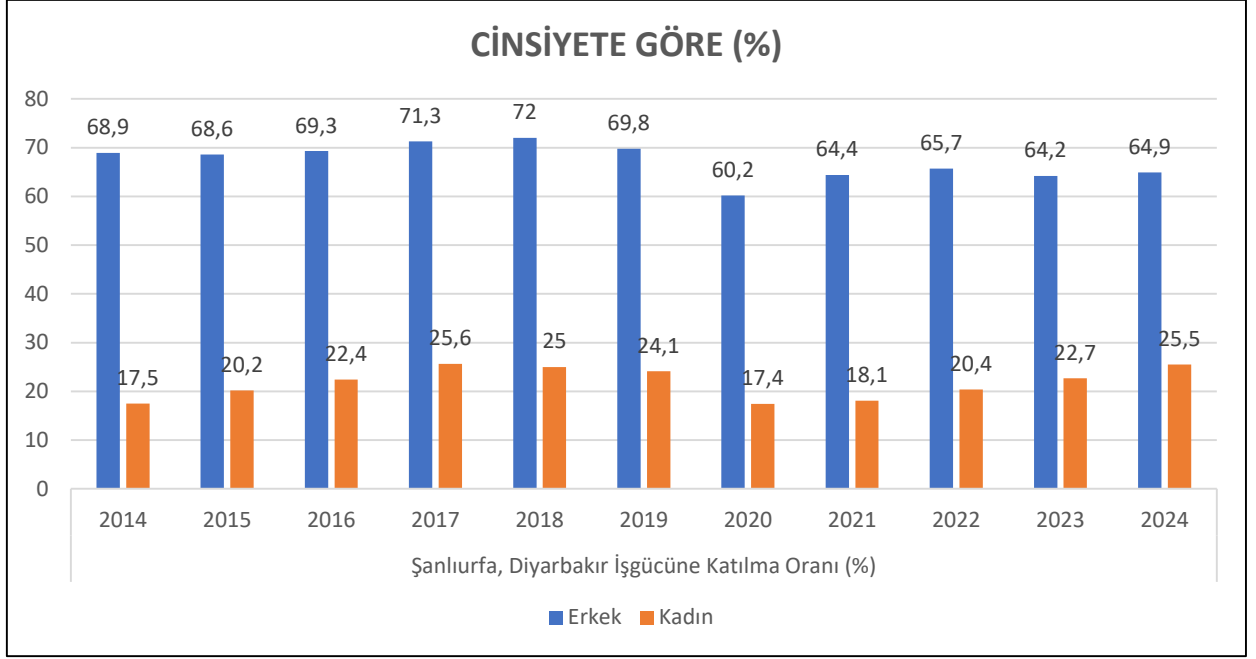
VAN, MUŞ, BİTLİS, HAKKARİ İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	32,8	50,2	58,6	78,4
	2015	35,4	48,1	54,7	72,5
	2016	29,5	43	49	71
	2017	31,8	48,3	55,6	78,9
	2018	24,3	50	57,8	84,3
	2019	26,7	51,3	56,9	85,6
	2020	25,9	47,9	50,3	80,4
	2021	24,8	46,8	50,8	79,1
	2022	25,1	50,2	57,6	80,3
	2023	22,9	47,1	61	83,1
	2024	22,3	45,6	58,9	77,3

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Van, Muş, Bitlis ve Hakkari illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “Eğitim Durumuna Göre” oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %32,8 iken 2024 yılında %22,3 olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında %50,2 olup 2024 yılında %45,6 düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında %58,6 iken 2024 yılında %58,9 olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında %78,4 olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla %77,3 olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2019 yılında %85,6, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2024 yılında %22,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablodaki değerlere bakıldığında okuryazar olmayan ve lise altı gruplarda genel bir düşüş eğilimi gözlenirken, lise ve üniversite mezunlarında dönem boyunca dalgalı bir seyir olduğu anlaşılmaktadır.

ŞANLIURFA, DİYARBAKIR’ DA İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Şanlıurfa ve Diyarbakir illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak “**Cinsiyete Göre**” oluşan tabloya baktığımızda; erkeklerde işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%68,9** iken 2024 yılında **%64,9** olarak gerçekleşmiştir. Kadınlarda ise 2014 yılında **%17,5** olan oran 2024 yılında **%25,5’e** ulaşmıştır. Yıllar içinde erkeklerde oranların **%60,2** ile **%72** arasında; kadınlarda ise **%17,4** ile **%25,6** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek işgücüne katılma oranı erkeklerde 2018 yılında **%72**, kadınlarda ise 2017 yılında **%25,6** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise erkeklerde 2020 yılında **%60,2**, kadınlarda ise 2020 yılında **%17,4** olarak gerçekleşmiştir.

Grafiğin genelinde 2014–2024 döneminde erkeklerin işgücüne katılma oranlarının kadınlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek olduğu görülmektedir. On yıllık süreçte, kadınların katılım oranlarında önemli bir artış (%17,5’ten %25,5’e) yaşanırken, erkeklerde düşüş kaydedilmiştir. Özel olarak, her iki cinsiyet için de en düşük katılım oranları 2020 yılında gerçekleşmiştir.

ŞANLIURFA, DİYARBAKIR İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)						
		YAŞ ARALIĞINA GÖRE (%)				
		15-19 Yaş	20-24 Yaş	25-34 Yaş	35-54 Yaş	55+ Yaş
YILLAR	2014	30,5	46,4	53,9	50,4	21,1
	2015	31,8	48,6	54,6	52,6	21
	2016	33,8	49,8	55,2	54	22,3
	2017	35,9	52,3	60,3	55,2	25,1
	2018	36	53,1	61	54,7	23,2
	2019	33,6	55	58,2	54,1	20,8
	2020	21,6	43	49,1	48,1	17,3
	2021	23,6	41,9	53,3	51,1	18,5
	2022	24	45,3	55,6	53,3	20,8
	2023	28,7	46,5	56	51,9	21,1
	2024	33	52,7	54,7	53,5	21,8

TÜİK’in 2014 ile 2024 yılları arasında Şanlıurfa ve Diyarbakır illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Yaş Aralıklarına Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; 15–19 yaş grubunda genç, çocuk işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%30,5** iken 2024 yılında **%33** olarak kaydedilmiştir. 20–24 yaş grubunda oran 2014 yılında **%46,4** olup 2024 yılında **%52,7** düzeyindedir. 25–34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%53,9** iken 2024 yılında **%54,7** olarak gerçekleşmiştir. 35–54 yaş grubunda oran 2014 yılında **%50,4** iken 2024 yılı itibarıyla **%53,5’e** ulaşmıştır. 55+ yaş grubunda ise 2014 yılında **%21,1** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılında **%21,8** olarak kaydedilmiştir ve en düşük katılım yine bu grupta görülmektedir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının 25–34 yaş grubunda 2017 yılında **%60,3**, en düşük işgücüne katılma oranının ise 55+ yaş grubunda 2020 yılında **%17,3** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

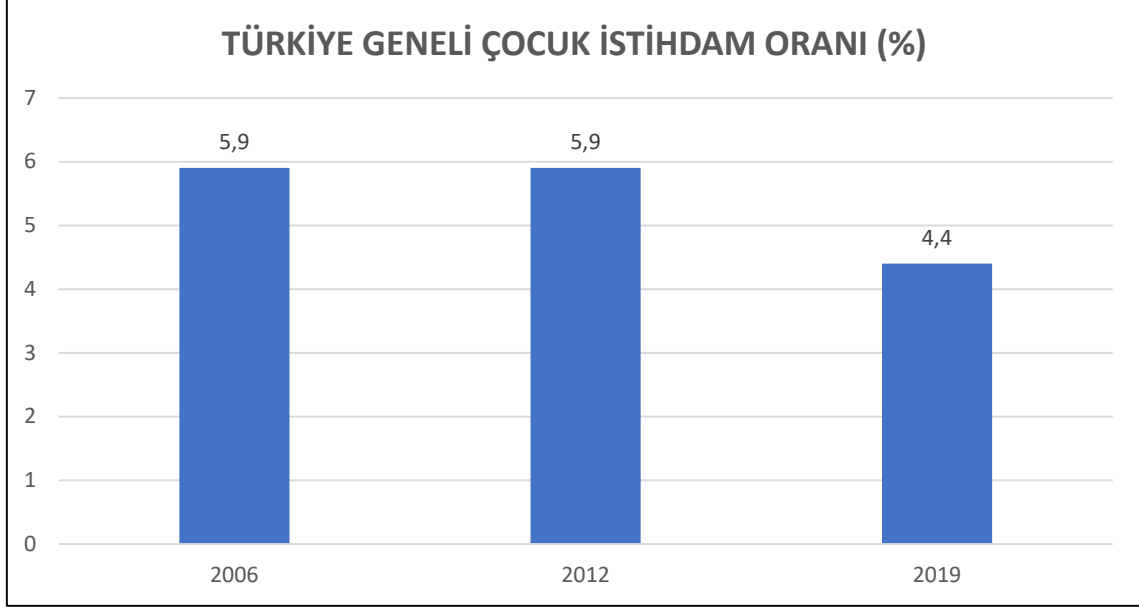
Tablodaki değerlere bakıldığında genç, çocuk yaş grubunda (15–24) genel bir artış eğilimi gözlenirken, 25–34 ve 35–54 yaş gruplarında dalgalı bir seyir, 55+ yaş grubunda ise dönem boyunca nispeten düşük ve istikrarlı bir katılım eğilimi olduğu anlaşılmaktadır.

ŞANLIURFA, DİYARBAKIR İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%)					
		EĞİTİM DURUMUNA GÖRE (%)			
		Okuryazar Olmayan	Lise Altı Eğitimliler	Lise	Üniversite
YILLAR	2014	20,8	48,3	51,5	80,4
	2015	20,6	48,9	52,6	80,1
	2016	19,8	49,5	53,2	80,1
	2017	23,6	51,4	53	81
	2018	24,1	49,7	58	81
	2019	21,9	49,2	54,9	79,1
	2020	15,3	40,9	43,3	71,9
	2021	15,9	43,1	43,2	71
	2022	18,9	44,7	44	71,6
	2023	18,3	44,6	48,5	72,6
	2024	21,4	44,6	53,4	73,2

TÜİK'in 2014 ile 2024 yılları arasında Şanlıurfa ve Diyarbakır illerine ilişkin işgücüne katılma oranlarından yola çıkarak **“Eğitim Durumuna Göre”** oluşan tabloya baktığımızda; okuryazar olmayan grupta işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%20,8** iken 2024 yılında **%21,4** olarak kaydedilmiştir. Lise altı eğitimlilerde oran 2014 yılında **%48,3** olup 2024 yılında **%44,6** düzeyindedir. Lise mezunlarında işgücüne katılma oranı 2014 yılında **%51,5** iken 2024 yılında **%53,4** olarak gerçekleşmiştir. Üniversite mezunlarında ise 2014 yılında **%80,4** olan işgücüne katılma oranı 2024 yılı itibarıyla **%73,2** olarak kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2014–2024 yılları arasındaki tüm yıllar dikkate alındığında en yüksek işgücüne katılma oranının üniversite mezunlarında 2014 yılında **%80,4**, en düşük işgücüne katılma oranının ise okuryazar olmayan grupta 2020 yılında **%15,3** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

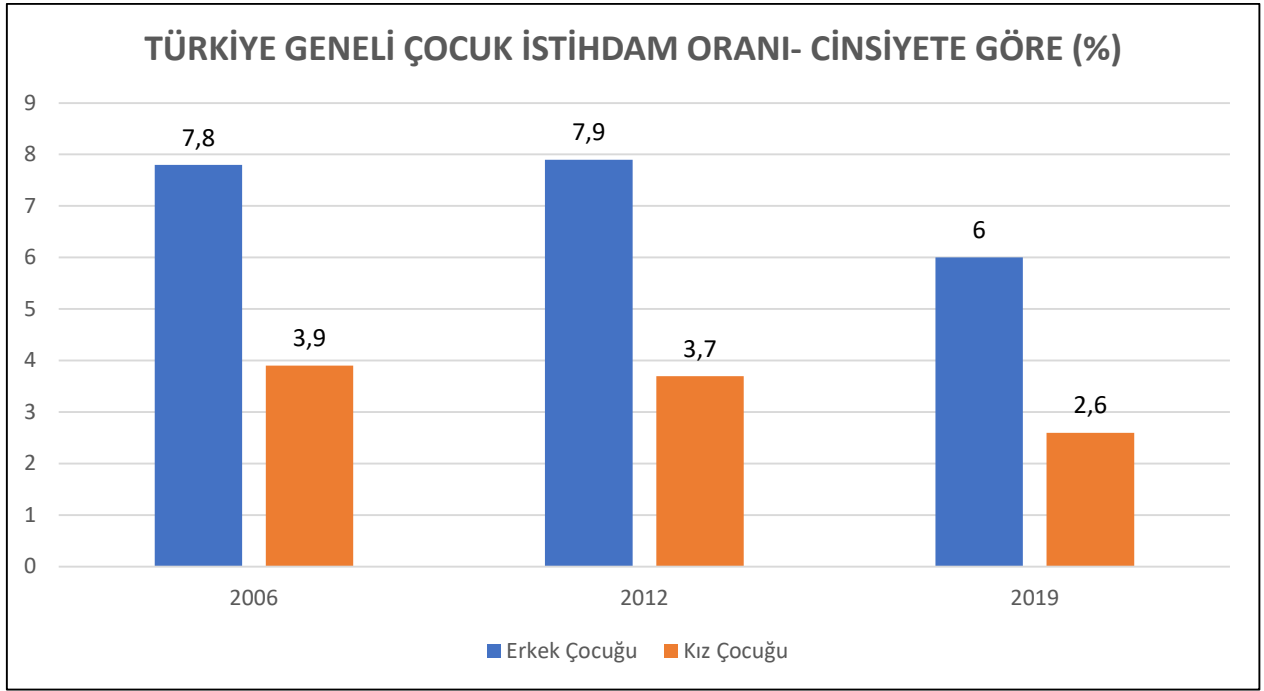
Tablodaki değerlere bakıldığında okuryazar olmayan grupta sınırlı artış gözlenirken, lise altı eğitimlilerde düşüş, lise ve üniversite mezunlarında ise dalgalı bir seyir olduğu anlaşılmaktadır.

TÜİK verilerinden yola çıkarak Türkiye Geneli Çocuk İstihdam Oranlarına ilişkin oluşturulan tabloya baktığımızda; çocuk istihdam oranı 2006 yılında **%5,9** olarak kaydedilmiştir. Bu oran, aradan geçen 6 yılın ardından 2012 yılında da aynı seviyede (**%5,9**) kalmıştır. Verilerin son kaydedildiği 2019 yılında ise oran **%4,4** olarak gerçekleşmiştir. İncelenen dönem boyunca en yüksek çocuk istihdam oranı 2006 ve 2012 yıllarında (**%5,9**) gözlenirken, en düşük oran 2019 yılında (**%4,4**) kaydedilmiştir.

Tablonun genelinde 2006-2019 dönemi ele alındığında, oranlar yıllar içinde dalgalanmalar göstermekle birlikte, son ölçüm yılı olan 2019 itibarıyla, 2006 ve 2012 yıllarına kıyasla belirgin bir düşüş kaydedildiği görülmektedir.

Grafikteki en son veri 2019 yılına aittir. Bu nedenle, 2019 sonrası döneme (2025'e kadar) yönelik eğilimlerin veya mevcut durumun net bir şekilde değerlendirilmesi, bu veriler ışığında kısıtlıdır.

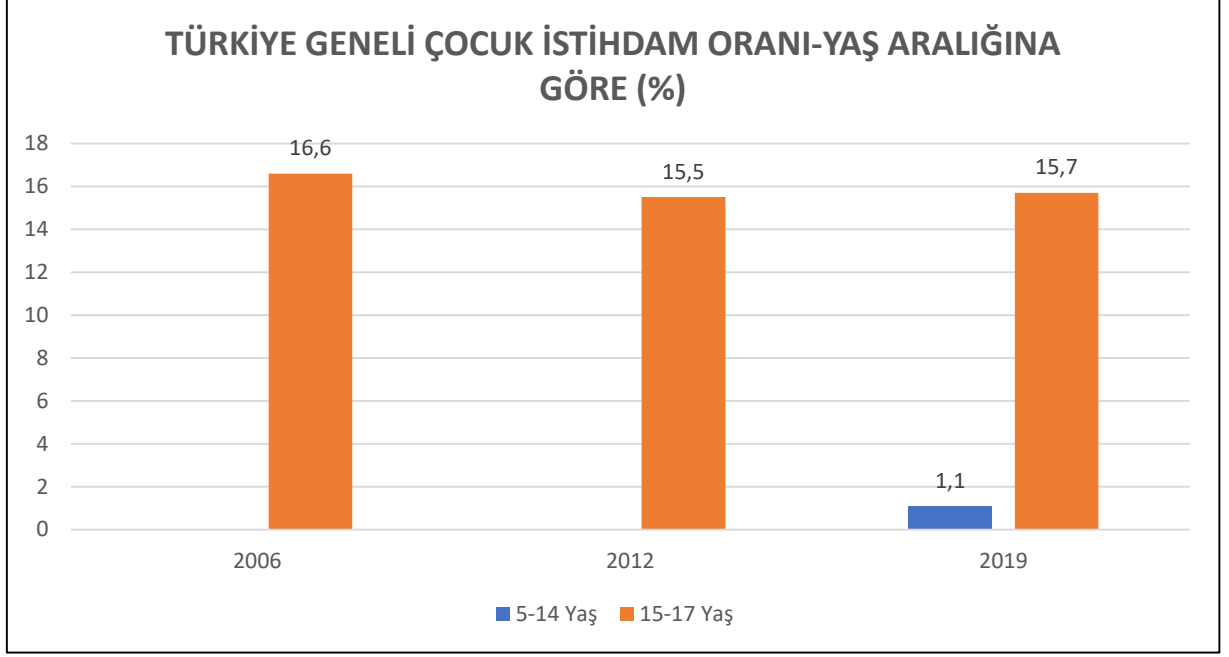

TÜİK verilerinden yola çıkarak Türkiye Geneli Çocuk İstihdam Oranlarına ilişkin “**Cinsiyete Göre**” oluşturulan tabloya baktığımızda; erkek çocuklarında istihdam oranı 2006 yılında **%7,8** iken, 2019 yılında **%6** olarak gerçekleşmiştir. Kız çocuklarında ise bu oran 2006 yılında **%3,9** iken, 2019 yılında **%2,6** olarak kaydedilmiştir. İncelenen dönem boyunca erkek çocuklarında oranların **%6** ile **%7,9** arasında; kız çocuklarında ise **%2,6** ile **%3,9** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek çocuk istihdam oranı erkek çocuklarında 2012 yılında **%7,9**, kız çocuklarında ise 2006 yılında **%3,9** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise hem erkek hem de kız çocuklarında 2019 yılında gerçekleşmiştir (**sırasıyla %6 ve %2,6**).

Tablonun genelinde 2006-2019 dönemi boyunca, erkek çocuklarının istihdam oranlarının kız çocuklarının oranlarından belirgin ve istikrarlı biçimde daha yüksek olduğu görülmektedir. On üç yıllık dönemde, her iki cinsiyette de genel eğilim düşüş yönündedir ve en düşük oranlar son ölçüm yılı olan 2019'da kaydedilmiştir.

Mevcut veri seti, yalnızca 2019 yılına kadar olan dönemi kapsadığı için, bu tarihten sonraki (2025) çocuk istihdam oranındaki eğilimler ve potansiyel değişimler analiz kapsamı dışında kalmaktadır.

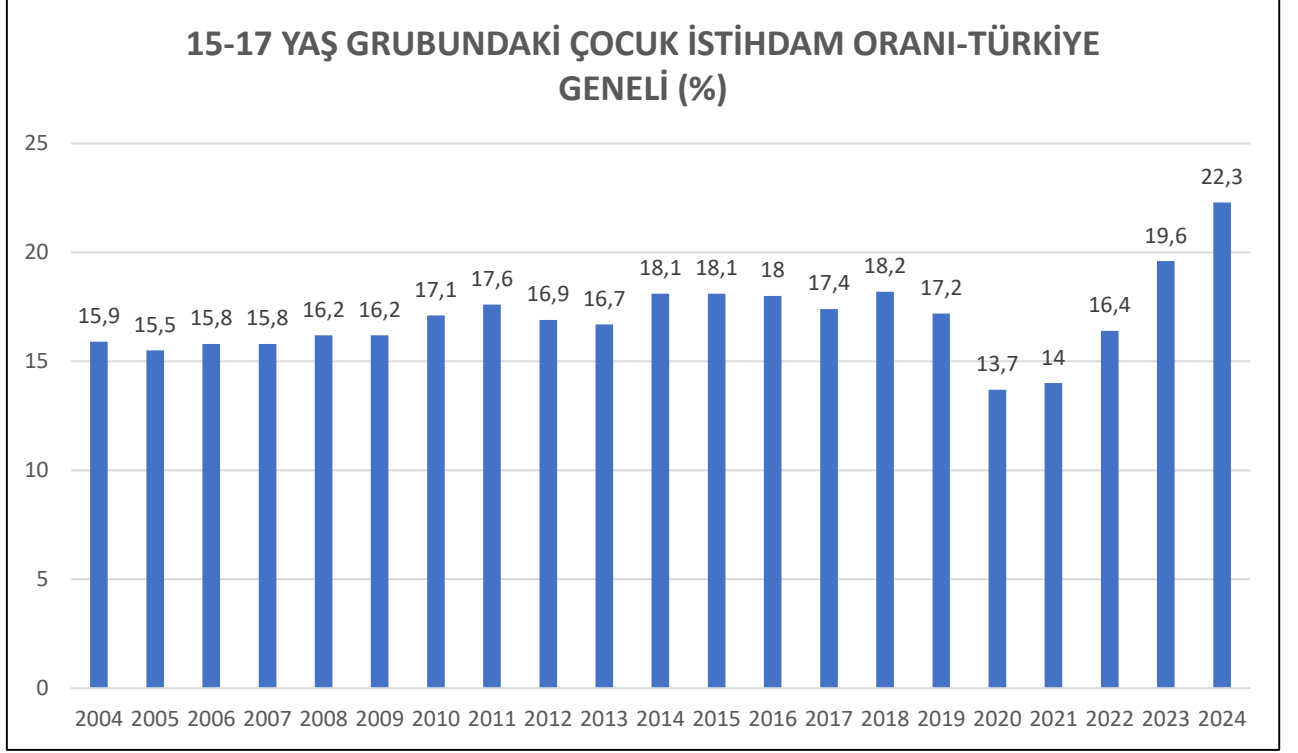

TÜİK verilerinden yola çıkarak Türkiye Geneli Çocuk İstihdam Oranlarına ilişkin “**Yaş Aralığına Göre**” oluşturulan tabloya baktığımızda; 5–14 yaş grubunda istihdam oranı 2006 ve 2012 yıllarında görünmezken, 2019 yılında **%1,1** olarak kaydedilmiştir. 15–17 yaş grubunda ise bu oran 2006 yılında **%16,6** iken, 2019 yılında **%15,7** olarak gerçekleşmiştir.

İncelenen dönem boyunca 15–17 yaş grubunda oranların **%15,5** ile **%16,6** arasında değiştiği görülmektedir. Bu grupta en yüksek oran 2006 yılında (**%16,6**), en düşük oran ise 2012 yılında (**%15,5**) kaydedilmiştir. 5–14 yaş grubunda ise en yüksek oran 2019 yılında (**%1,1**) görülmektedir.

Tablonun genelinde 2006–2019 dönemi boyunca, 15–17 yaş grubundaki çocuk istihdam oranının, 5–14 yaş grubuna kıyasla belirgin ölçüde daha yüksek seviyelerde seyrettiği görülmektedir. 15–17 yaş grubunda bu oranlar sınırlı bir düşüş eğilimi gösterirken (2006’dan 2019’a), 5–14 yaş grubunda 2019 yılında ilk kez ölçülebilir bir orana ulaşılmıştır.

Mevcut veri seti, yalnızca 2019 yılına kadar olan dönemi kapsadığı için, bu tarihten sonraki (2025) çocuk istihdam oranındaki eğilimler ve potansiyel değişimler analiz kapsamı dışında kalmaktadır.

TÜİK verilerinden yola çıkarak 15–17 Yaş Grubundaki Çocuk İstihdam Oranlarına ilişkin oluşturulan tabloya baktığımızda; çocuk istihdam oranı 2004 yılında **%15,9** iken, 2024 yılında **%22,3'e** yükselmiştir. İncelenen dönem boyunca 15–17 yaş grubundaki oranların **%13,7** ile **%22,3** arasında değiştiği görülmektedir.

Grafikte en yüksek çocuk istihdam oranı 2024 yılında **%22,3** olarak kaydedilmiştir. En düşük oran ise 2020 yılında **%13,7** olarak gerçekleşmiştir.

Tablonun genelinde 2004–2024 dönemi boyunca, oranlarda belirgin dalgalanmalar gözlenmektedir. Özellikle 2013-2016 yılları arasında oranlar **%18** seviyelerinde seyretmiş, 2020 yılında tüm dönemin en düşük seviyesine (**%13,7**) düşmüştür. Ancak bu düşüşün ardından 2024 yılında en yüksek seviye olan **%22,3'e** ulaşarak güçlü bir artış eğilimi sergilenmiştir.

Son olarak, bu çalışmada daha önce kullanılan 2006, 2012 ve 2019 yıllarına ait 15-17 yaş grubu verilerinin (örneğin 2019'daki %15,7 oranı), TÜİK'in bu grafiğinde sunulan verilerle (2019'da %17,2) tutarsızlık göstermesi dikkat çekmektedir.